

Mrs. B. Nagys
700B Champagne Ave.
Montreal 154, Que.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. VI. 27 • Nr. 27 (2052)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-6220

SAVAITĖS ĮVYKIAI

RAUDONAJAM

"CARUI"

ATSILANKIUS...

Islandijos ministeris pirmininkas Johanneson, užsienio reikalų ministras, komunistas Einer Auguston ir kiti vyriausybės nariai, susirinkę Islandijos Keflaviko aerodrome, nekantriai žvalgėsi į debesuotą dangų. Mat, prieš keletą savaičių buvo sutarta, kad rusų lėktuvas, kuris skraids Brežnevą viešnagai į Ameriką, penkiam valandom sustos Islandijoje. Brežnevo priėmimui aerodrome buvo paruošta speciali salė su turtingu vaisių stalu.

Bet pačiu paskutiniu atskridimo momentu, kada Islandijos vyriausybė jau buvo išsiriklavusi ir paruošiusi ištiesti ranką raudonajam keliautojui, iš aerodromo kontrolinio bokšto gaunama žinia, kad rusų lėktuvas dėl debesuotos Islandijos padangės Keflavike nenutūpsias, bet sustosias Ganderio aerodrome, Newfoundland'e, Kanadoje. Gautame iš rusų lėktuvo pranešime toliau aiškinama, kad lėktuvai su tokia aukštu svečių būtu per rizikingą leisti per debesis!/. ... Vadinasi, rusai, vieni iš 20 amž. erdvių užkariavimo pionierių, staiga "nebeišdriso" dėl debesuoto Islandijos dangaus padaryti nusileidimoper debesis manevrą, kurį kitų valstybių oro susisiekimo bendrovių pilotai dažnai keturis ar daugiau kartų per dieną atlieka.

Aišku, kad čia motyvas buvo grynai politinis ir

debesys prie to visai nekalti. Kovodama dėl savo egzistencijos, Islandija praplėtė savo teritorinius vandenius 50 mylių. Šiame pakrantės ruože ir vyksta anas žūklavimo karas, ypatingai su Anglija. Jei Islandijos vyriausybė šiame kare tikėjosi susilaukti užtarimą iš sovietų, tai jie labai apsiriko. Sovietų žvejybos interesus prie Islandijos krantų yra lygiai toks pats kaip ir Anglijos, jei ne dar didesnis.

Naivūs buvo ir islandai, jei galvojo, kad turėdami užsienio reikalų ministrą komunistą, jie padarys įspūdį sovietams. Laikas ir jiems suprasti, kad sovietams mažųjų tautų reikalai yra tik ant tiek idomūs, kiek jie gali jas aneksuoti ir išnaudoti.

Nusivylę islandai sugužėjo į salę ir be aukštojo svečio labijosi savo pačių valgiais.

Atvykęs į Washingtoną Brežnevas pasitiko išoriniai linksmą, bet viduje pažeistą Amerikos prezidentą. Tat, kai kuriuose pasaulio laikraščiuose išreiškiamas didelis susirūpinimas ar net baimė dėl Brežnevo ir Niksono susitikimo išdavų. Pvz., anglų "Daily Express" rašo:

"Joks Amerikos draugas, ar jos kritikas neturėtų džiugauti pažeistojo Niksono bandymais derėtis su Kremliaus galinčiu Leonidu Brežnevu. Watergate nuoda, kurie taip giliai įsisunkė į Amerikos gyvenimą, bus jaučiami ir Cape David bei San Clemente vykstančiuose pasitarimuose.

Vakarų valstybių amba-

sadose vyriauja nuomone, kad pažeistasis Niksonas per daug nusileis rusams, o iš jų gaus per mažai."

Neramiai jaučiasi ir kaikurie JAV sluoksniai. Pvz., sen. Henry Jackson perėitą savaitę išskėlė savo bei daugelį amerikiečių susirūpinimą, kad dabar esąs labai blogas laikas prezidentui pasimatyti su Brežnevu ir ar nebūtų buvę geriau pasimatymą atidėti.

"Šiuo metu yra daromas per didelis spaudimas prezidentui/suprask Watergate aferą/."- tvirtina sen. Jackson.

Be abejo, prez. Niksonas šiuo metu pergyvena pačias kritiškas savo 25 metų politinės veiklos dienas. Kai Niksonui reikia kalbėtis su Brežnevu, Baltųjų rūmų patarėjas, John W. Dean rodo auten-

tiškus dokumentus, kurie įrodo, kad prezidentas jau seniai žinojo apie Watergato politinio špionažo nuslėpimo pastangas.

"Aš esu tikras",- tvirtina J. Dean, "kad jie/senato komisija/ dabar man patiks, nes aš turiu dokumentų ir laiškų, kuriuos man tuo reikalu rašė prezidentas ir kuriuos aš rašiau prezidentui."

Remiantis Brežnevo ankstesniais pareiškimais Maskvoje, tūlį žurnalistas mėgina įrodinėti, kad Brežnevas atsilžvelgęs į dabartinę prez. Niksono padėtį ir sušvelninsias kalkuriuos savo reikalavimus.

"Ar tai ne lunatizmas! Silpnas Amerikos prezidentas kaip tik yra klekvienu sovietų vado maloniausias sapnas."- rašo į tai "Toronto Sun".

Kancleris Brandt, kad ir būdamas žymiai stipresnėj pozicijoje, besiderėdamas su Brežnevu savo pirštus jau "apdegė". Už atsisakymą visų rytinių Vokietijos sričių ir atsisakymą sujungti abi Vokietijas, Brežnevas suteikė vokiečiams "privilegiją" teikti Sovietų Sąjungai ilgametines 31/2% paskolas, technišką pagalbą įvairiose srityse, statyti naujas plieno gamyklas ir gauti dujų iš Ukrainos/kurias gali kiekvienu momentu užsukti/.

Toks tai buvo Brandto politinis laimėjimas. Už vokiečių žemių be talkos sutarties nurašymą, vokiečiams buvo suteikta malonė atstatyti pašlijusią sovietų ekonomiką. Net gėdos sienos panaikinimo Brandtas nepajėgė išsiderėti. Nukelta į 9 psl.

Indijos min. pirm. Indira Gandhi formaliai ir nuoširdžiai priimta Kanadoje. Neapsieita be demonstracijų, kuriose buvo reikalaujama paleisti pakistaniečius belaisvius ir pan. Paveiksle Indira Gandhi tarpe Quebec'o min. pirm. Robert Bourassa ir jo žmonos, priėmimo metu Ritz Carlton viešbutyje.

LAUKIAME TALKOS - VISOKIOS, IŠ VISŲ, VISUOMET ...

Be abejo, prisiminate tą liaudišką (ir kaip paprastai išmintingą, nes per metų metus išgyventą bei išbandytą) posakį: Vienas vyras - ne talka... Nežinau tikrai ar ta dalis apie vieną žodį visuomet mums tinka (šnekorių iš-eivijoje, deja, nestinga), bet dirbant darbą tikrai: Kai du stos, visados, daugiau padarys!

Mums dabar reikia ne dviejų, bet visų talkos. Mūsų savaitraščio puslapiai vėlai atviri kiekvienai nuomonei, kiekvienam norinčiam pasisakyti. Mes laukiame žinių iš visų lietuviškųjų vietovių Kanadoje, JAV-se ir visame laisvajame pasaulyje. Vietinės kronikos yra visų skaitytojų mėgiamos, nes per jas patiriame kas daroma kitur, sužinome apie pažįstamus, su kuriais ne visuomet turime laiko susirašinėti, pajuntame lietuviškojo išelvijos gyvenimo pulsą. Laukiame taip pat atvirų ir nuširdžių pasisakymų apie mūsų visuomeninę, politinę bei kultūrinę veiklą. Laukiame platesnių straipsnių, giliau nagrinėjančių tos veiklos problemas, bet taip pat trumpų pasisakymų skaitytojų laišku skyriuje, kuriame kiekvienas gali pagirti arba papeikti, sutikti arba nesutikti, papildyti arba patikslinti visa, kas rašoma mūsų (arba ir okupuotos Lietuvos) spaudoje, neišskiriant nei pa-

čios NL puslapių. Dialogas buvo ir bus gyvybės ženklas. Dialogas yra esminė demokratijos apraiška. Be dialogo, be įvairių nuomonių, mes pažadu užsiliūliuosime save ir nugrimsime į stovinčio vandens balą. Tap-sime, ta prasme, panašūs į tuos vienpartiško režimo laikraščius, kuriuose nuolat kartojamos tos pačios savęs liaupsinimo tirados, skaitytojams įkyrėjusios iki gyvo kaulo.

Laukiame jaunimo pasisakymų: naujų idėjų, pozityvios kritikos, šviežlų sumanymų ir savosios veiklos aprašymų. Jaunimo puslapis (arba puslapiai) būtų įrodymas, kad po mūsų ateinantieji domisi savo šalies ir žodžio likimu. Iš savo pusės pažadama vietos NL - je ir necenzūruojamą laisvę kalbėti žodžių nevyntojant į pakulas. Mes labai gerai suprantame, kad be jaunimo talkos visų mūsų laikraščių dienos bus suskaitytos. Norime visų jaunimo organizacijų skyrių savo puslapiuose. Norime plačios, gyvai parašytos, kronikos apie sportiškąją veiklą. Norime nuotraukų iš stovyklų, parengimų, žaidynių. Prašome atsiųsti nuotraukas tų, kurie šimet baigė aukštąsias mokyklas arba yra atsiekę ko nors pažymėtino savo srityse ir gyvenamose šalyse. NL - os puslapiai, be abejonės, atviri ir visoms lietuviškoms

organizacijoms, kurios tebegyvos ir veikia.

Laukiame komentarų ir pasisakymų taip pat apie Kanados, JAV - ių ir kitų šalių problemas, kurios tiesioginiai arba netiesioginiai liečia mus. Todėl visuomet būsime dėkingi tiems, kurie atsiųs mums iškarpu arba nuotraukų iš kitakalbų laikraščių apie Lietuvą bei lietuvius.

Mielai spausdinsime lietuvių rašytojų kūrybą - pradedančiųjų ir veteranų. Jai skirsime daug vietos ir dėmesio, tačiau stengdamiesi išlaikyti tokį lygį, kad grafomaniškos piktžolės nenustelbtų tikros kūrybos. Lygiai toks pat dėmesys ir mažas bus talkomas mūsų dailei. Vertinti kūrybinius pasireiškimus

kviečiame ir kviesime kvalifikuotus asmenis, kurie pajėgūs išvelgti tikrąją tokių pasireiškimų vertę.

Stengsimies duoti kondensuotą, išsamią ir tikslią tarptautinių įvykių apžvalgą kiekvieną savaitę. Ji padės geriau susiorientuoti kas darosi Kanadoje ir pasaulyje tiems, kurie sunkiau pajėgia arba visai neįstengia paskaityti kitakalbės spaudos. Šiuo metu tai atlieka A. Lymantas ir mes jam esame už tai dėkingi. Šimtanošimtiniai pritariame (ir nekantriai to laukiame) jo užmojui atgaivinti NL - je "LIETUVOS PAJŪRĮ". Jis bus spausdinamas reguliariai ir tokiu būdu, kad visi, kurie domisi mažąja Lietuva ir jos

Vytautas Meilus, dirbęs Kanados Imigracijos Departamente Ottawoje, perkeltas į Švediją.

likimu, galės jį komplektuoti lyg atskirą leidinį.

Paminėta čia tik keli atvejai mums neatidėtinai reikalingos talkos. Lauksime iškeliamų, čia nepaminėtų idėjų. NL dabar teturi vieną kelią: augti; tobulėti ir tapti išelvijos savaitraščiu, kurį mieliai kiekvienas skaitys ir į kurį kiekvienam nebus nei baugu, nei gėda rašyti.

Henrikas Nagys

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišakai, atgarsiai

KULTŪRINIS NIAGAROS PUSIASALIO CENTRAS

Tai nepasigyrimas, bet džiugus lietuviybės reiškinys. Pirmiausia todėl, kad girdint pesimistines mintis apie jaunimą tai jaunimo problemos mūsų krašte nėra. Jaunimas yra perdėm lietuviškas. Net ir vadinamų "mišriųjų" šeimų vaikai yra stipriai įsijungę į lietuviybės darbą. Kurie nekalbėjo lietuviškai dabar jau mėgina kalbėti, o eilėraštkus išmoksta gana sklandžiai. Kai kam žiūrint gali atrodyti nedidelis dalykas, bet šios kolonijos aktyviesiems lietuviams tai gražus atpildas už jų nenuilstamas pastangas ne tik kalbėti, bet ir dirbti Lietuvai. Tuščios yra mintys, kad mažose bendruomenėse veikti yra lengviau. Nėra lengviau. Reikia tvirtos valios visur. Reikia dirbti o ne tik vadintis tautos veikėjais, tada bus ir pasekmės geros. Pas mus dabar nėra jokių "didesnių". Visi yra lietuviai, broliai ir seserys ir jie, kuris imasi kokio užsimojimo, visi jam padeda. Anksčiau buvo ir čia "visokių", kurie turėjo geresnes vietas, panoro viską savaip tvarkyti, bet visuomenei nepritarus jie

pasitraukė.

Buvo manyta, kad valdybose gali dalyvauti tik "mokslo žmonės". Tik tokie gali vesti bendruomenę (atstovauti pas anglus). Praktika parodė, kad ir eilinis lietuvis, be didesnių mokslų tą visą padaro, kai kviečiami atsisa-

ko. Buvo manyta, kad tik vyrai gali gerai vesti bendruomenės apylinkę, bet pasirodė, kad ir moterys tą patį gali padaryti. Dabar b-nės apylinkei vadovauja moteris ir yra kas iš jos pasimokyti, net ir vyrams.

Taigi mūsų bendruomenė pažangi, nors gyvena ir veikia pagal sąlygas. Nėra abėjonės, kad ir parapijinis gyvenimas turi įtakos. Dabartinis klebonas netik kunigas, bet ir diplomatas. Turi žiūrėti, kad lietuviybės ratai sklandžiai riedėtų šale religijos, nors klebonui dažnai tenka nuryti ir kartesni žodį ar pastabą, bet užtat pasekmės puikios.

Kadaise, organizacijų veiklos varžybos buvo veiklos rakštis, dabar visa tai pavirto į inspiraciją veikti lietuviybei. Pavirto noru vieni kitus paremti. Kas ką neregutylieka visų ambicijos rei-

kalas, kad geriau parengimas išeltų. Štai buvo ramovėnai, atsirado šauliai, pasirodo, ir šauliams netrūksta narių nei veiklos sumanumo. Tik įsi-steigę jie surengė vieną išpuodingiausių Klaipėdos atvadavimo paminėjimų.

Skautų veikla jau senai žinoma visame Amerikos kontinente. Šiomet net įvyko viso to kontiner skautų vadovų suvažiavimas. Žinoma, tokie skautijos vadovai, kaip Petras Balsas, Marija Gverzdienė, Bronius Simonaitis ar Adolfas Šetikas yra mūsų Niagaros kraštui laimingas pripuolamumas. Turime čia visų kultūrinių sryčių atstovus: rašytojų, muzikų, menininkų, kurie kad ir kukliau, tačiau jie yra įnešę savo įnašą į kultūrinį lietuvių gyvenimą. Taigi šio krašto lietuviams tenka nelengva pareiga būti ambasadoriais daugybėje kitų tautų, neišskiriant japonų ar filipiniečių, kurie irgi čia yra aktyvūs.

Baigiant norisi priminti, kad visad pasireiškęs veikėjų sugebėjimas lietuviybės naudai ką nors gražaus patiekti, jaučiasi, kad visuomenė yra dėkinga už tai jiems.

Stebėtojas

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$7.50, visur kitur - \$8.00. Rėmėjo prenumerata - \$12.00. Adreso pakeitimas 25 \$. Atskiras numeris 25 \$. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra. Rankraščiai gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

CIVILIZACIJA IR PROGRESAS – taip!

KOMUNIZMAS – ne!

Dr. J. Kažkelis.

KOVA TĘSIASI — KARAS NEBAIGTAS!

(Iš praeito numerio)

WACL Meksikoj konferencijoj iš viso pirmą kartą dalyvavo tik vienas lietuvis ir tai kaip ABN delegatas. Tuo tarpu privalėtų priklausyti toje Lygoje bent viena lietuvių organizacija ir josios delegatai galėtų ryškiau atstovauti Lietuvos vėliavą. Lietuviai galėtų priklausyti per okupuotų kraštų ABN organizaciją, bet reikėtų stengtis ir tiesioginiai būti Lygos nariais. Okupuotų kraštų delegatai ypač yra vertinami. Jung. Amerikos valstybių delegatas, generolas Lane, plenumo skaitydamas paskaitą demonstratyviai pagyrė imigrantus iš okupuotų kraštų, kad jie padėjo Amerikos visuomenei aiškiau suprasti Maskvos komunizmą ir, kad okupuotų kraštų žmonės herojiškai priešinosi prieš Maskvos primetamą imperialistinį komunizmą. Kai jam per vieną priėmimą lietuvių delegato buvo padėkota už tokių faktų iškėlimą, be to, tą dieną Meksikos dienraščiuose pasirodė žinutė, kad lietuviai Munchene prie Olimpiados iškabino plakatus su šūkiu: „Laisvė Lietuvai! Lauk Rusas Okupantas!“, tai tas pats generolas papildomai pademonstravo kaip charakteringą antikomunistinės akcijos reiškinį.

Nors šioji Meksikoj įvykusioji konferencija po obalsiu "Civilization and Progress. Yes! Communism, No!", labiau teoretiškai ir filosofiniai komunizmą stengėsi gvildinti, daugiau prieš komunizmo veržimąsi į Lotynų Amerikos kraštus, vienok nebuvo praleista – ypač ABN delegatų pastangomis, – nepalietus ir Sovietų Rusijos imperialistinis – kolonialistinis komunizmas. Tokiu būdu galutinėje konferencijos užbaigoje – bendroji rezoliucijoj ir bendram konferencijos komunikate tarp įvairių 19 punktų, buvo priimti 4 punktai – dau-

giausiai rytų Europos okupuotas tautas liečią klausimai.

Sekančia, t. y. septyntą WACL konferenciją nutarta surengti šiais metais rudenį Londone (Anglijoj). Šią konferenciją paruošti ir vadovauti apsiėmė Didž. Britanijos parlamento narys, žymus antikomunistas Stuart Smith. Buvo siūlyta tą konferenciją šaukti Kanadoje. Tačiau kanadiečiai delegatai negalėjo prisiimti tą pareigą, nes neturint iš vyriausybės užtikrinimo paramai, vargu būtų galima ta gana brangią (Japonijoj tosios konferencijos parngimas siekė arti pusės milijonų dolerių) konferenciją įgyvendinti. Šiemet surengti tą konferenciją Europoje yra ypač svarbu, nes ir Europoj antikom. frontas turi būti sustiprintas, atsizvelgiant į tai, jog Sovietų Rusija deda visas pastangas turėti sau palankią taip vadinamą "Europos Saugumo Konferenciją". Kaip anksčiau minėta, Sovietų Rusija reikalauja garantijų ir saugumo viską laikyti savo globoje ką yra okupavusi po II-jo pasaulinio karo. Taip pat reikalauja, kad būtų pašalintas Jungtinių Amerikos valstybių jėgos iš Europos ir, kad būtų likviduota NATO, ir žinoma, paskui turėti laisvas rankas užimti visą Europą. Savaime aišku, kad pavergtos tautos niekuomet su tokiais reikalavimais nesutiks. Bet svarbu taip pat, išjudinti visos Europos visuomenę, kad ji irgi nesutiktų su tokiais Maskvos norais. Jeigu jau Maskvos diktatoriai teigia, jog jie yra atsakingi prieš Vakarų Europos komunistines partijas, nors jos tik sudaro mažumą, – tai vakarų Europa, juo labiau turi būti atsakinga, (prieš prievarta nutildytą) okupuotų kraštų visuomenės didžiumą...

Rytų Europos tautos negali laisvai kalbėti, nes jų diktatoriai pagal Mas-

kvos įsakymus neleidžia tiems tautiečiams prabilti. Taigi tik laisvieji, šios geležinės uždangos pusėje, gali ir privalo kovoti su Sovietų Rusijos imperialistiniais siekiais.

Lietuvių išeivių organizacijos ir institucijos per daug savo jėgas eikvoja tarpusavio rietenoms ir visokiems, kartais visai menkos vertės vidaus reikalams ar tarpusavio nereikšmingo santykio nustatymui. Dažnai mes ieškome priešų savo tarpe; dažnai per daug išitraukiame į partines ir į paskirų organizacijų ideologines kovas ir vien tik rūpinamės kuo daugiau narių privilioti į kokias nors neperreikšmingas sektas. Dažnai su išoriniais priešais kovoti paliekame tik partizaniniai veiksmai, paskiriems pasiaukojusiems idealistams. Tuo tarpu turėtumėm daugiau atkreipti dėmesį ir daugiau parodyti organizuotos iniciatyvos ir pastangų užsienio reikalams t. y. daugiau organizuoti rūpintis atstovauti bei propaguoti pavergtos tautos interesus kitų tautų tarpe. Tuo mes daugiau pagelbėsime

kitoms tautoms pažinti bendrą dvidešimto amžiaus didžiausią žmonių priešą – komunizmą. Kartu atgausime mūsų užslopinatas laisves išlaisvinimui, ar bent palengvinimui mūsų pavergtos tautos būsenai. Turėti vis daugiau gerų draugų nekuomet nėra per daug. Kai kurios mūsų bendrinės organizacijos (Lietuvių Bendruomenė; Altas, Vlikas, Las, Šauliai, Baltų Federacija) be jokio atidėjimo turėtų ryžtis patiekti pareiškimus tapti WACL nariu ir kad Londone ateinančios konferencijos galėtų būti patvirtinti ir jų atstovai pilnomis teisėmis galėtų pasireikšti tame pasauliniame forumo. Didžiosios Britanijos lietuviams, ypač, tenka šiemet parodyti didelį aktyvumą; prisidėjimu prie pasisėkimų tiek WACL konferencijos ir demonstracijų; tiek prie kelioms dienoms anksčiau įvyksiančios bendros ABN (Tarptautinio Antibolševikinio Bloko) su EFC (Laisvos Europos Tarybos) konferencijos ir demonstracijų (Londone) pasisėkimo.

Labai reikalinga ir naudinga tuose konferencijose

se paskleisti kuo plačiau įvairios formos (plakatai, pamfletai, knygelės) propagandinės-informacinės medžiagos apie Lietuvą ir lietuvių tautos aspiracijas. Būtų naudinga, kad Didž. Britanijos lietuvių arba pats LAS (kurio žinioj berods dabar randasi) konferencijos metu Londone suruoštų Raudonojo Teroro parodą, kuri yra Jung. Amer. Valstybėse parengta iš pavestų Čiurlonio Galerijai (Chicagoj) buvusių lietuvių Raudonojo Teroro parodos eksponatų.

Šiuos metus reikia laikyti Europos Metais: visas organizuotas pasaulinis antikomunistinis veiklos frontas permetamas Europoj; Jung. Am. Valstybės padariusios taiką pietų rytų Azijoje metasi tvarkyti Europą. (Kissingerio biuras pertvarkomas; didžiųjų Europos valstybių galvos viena po kitos priimamos prezidento Niksono ir jis pats rengiasi šiemet vykti Europoj; Europos Ekonominė Sąjunga plečiasi (iš 6 narių šiemet jau 9) ir stiprėja; Vakarų Vokietija visu ratu pakreipė savo politiką santykiuos su Rytais; vyksta nusiginklavimo ar bent ginklų sumažinimui derybos; o ypač Sovietų Rusijos visokeriopos pastangos konsoliduoti savo naudai Europos

Nukelta į 10 psl.

PLIAS IR ALIAS SUVAŽIAVIMAS WASHINGTONĖ

(Centro V-bos pirm. P. A. Mažeikos pasakytas žodis)

Įvairiomis progomis, kai iškyla klausimas, ką PLIAS-ALIAS turėtų (taip pat, ar neturėtų) veikti, susiduriama su pastabomis, kad ši sąjunga esanti tik profesinė ir ji dėl to neturinti užsiimti visuomeniško pobūdžio reikalais. Kita vertus, dažnas jaunas profesionalas teigia, kad jis jau priklauso vienai, ar kelioms, amerikėnėms profesinėms organizacijoms ir šios lietuviškos jam nebereikia, nes anos esančios geresnės. Bendrai, tie ir panašūs teigimai neturėtų kilti, giliau išsigilinus į pačią esmę. O jeigu tat retkarčiais ir iškyla, tai tas tik rodo, kad retkarčiais pravartu pagvildinti PLIAS-ALIAS konkrečią reikšmę, praktiškąją eigos kryptį ir taip pat mūsų organizacijos tikslus.

ALIAS įstatų įžangoj sakoma: "Sėkmingam ir organizuotam veikimui lietuviai inžinieriai, architektai ir tikslųjų mokslų profesionalai jungiasi į Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą, sutrumpintai ALIAS".

Kasdieninio gyvenimo ir aplinkumos reikalavimai dažnai nukreipia vystymosi eigą skirtingai nuo įvairių išėities gairių. PLIAS-ALIAS apjungia pagrindinai inžinierius ir architektus. Jie yra skaitlingiausi, nes dargi stambokose lietuviškose kolonijose tesiranda tik keli fizikai, o vienas ar keli matematikai, panašiai chemikų, geologų, meteorologų, okeonografų, biologų ir t.t., tačiau dėl vardo ribotumo daugelis skyrių vis dar negali pritraukti tų "tikslųjų mokslų profesionalų".

PLIAS-ALIAS yra artimiausia organizacija, galinti visas mažiau skaitlingas grupes apimti. Gi, Washingtono ir Los Angeles skyriai tatau yra pilnai ir sėkmingai pritaikę. Esamose sąlygose taip yra tiksliausia, nes išvengiama neefektyvaus susisulcinimo. Antra - etninės grynai profesinės organizacijos vargiai būtų pateisinamos bei naudingos, nes profesinių interesų požiūriu negali pakeisti amerikietišku, kanališku, internacionalinių ir t.t., kuriose nes taip pat dalyvaujame ir kurios turi tinkamas sąlygas veikti, kaip grynai profesinės.

Lietuviškoje sferoje veikiančios profesinės organizacijos gali būti profesinės tik dalinai, nes jos neišvengiamai turi būti mišrios (heterogeniškos), o svarbiausia, kad nesirūpinama vien tik siaurai profesiniais reikalais, bet vykdo socialinių-tautinių uždavinių, t.y. savo kalbos išlaikymo ir tobulinimo, jaunimo įugdymo į lietuvišką visuomenę, tradicijos palaikymo, veiklos už tautos išsilaikymą ir laisvę.

Čia galėtume sakyti, kad tie uždaviniai atliekami P.L. Bendruomenės ir todėl dalinė profesinė organizacija nereikalinga, tačiau ta dalis, kuri sudaro "profesionalumą" yra labai reikšminga visais požiūriais. Lokaline prasme tepatarnauja Washingtono pavyzdys. Per tryliką veiklos metų kyrius suruoše daugiau kaip 50 populiariai paruoštų mokslinių ir technologinių askaitų, kuriose dalyvavo apie 2000 klausytojų (iš apie 120 žmonių kolonijos). Tais progomis vyko jaukūs ir nuotaikingi poūviai, labai mėgstami ir pageidaujami, su ašomis išlaidomis ir be jokių išipareigoimų dalyvaujantiems. To tipo lokalinė veila ne tik nesikerta su kitų veikla, bet argi labai vykusiai papildo, nes bendinės organizacijos tokiais specifiniais nu-reiptais dalykais negali rūpintis.

Platesnės apimties prasme, Sąjunga apungia šimtus profesionalų (o galėtų apungti tūkstančius) per visą Ameriką ir er visą demokratinį pasaulį. Tuo akivaiz-ziai parodo mūsų įnašą į tų kraštų mokslinį, technologinį ir ūkinį gyvenimą. Tas eikia pagrindą prisistatyti stambia ir erai organizuota akademinė grupe ir tikė-

P. A. Mažeika

tis prideramo dėmesio ir įvertinimo. Būdami stambiu junginiu, galime sukelti didesnius išteklius uždavinių vykdymui, būtent - informacijos ir opinijos skleidime, ypač technologiniuose ir ūkiniuose dalykuose, kurie mažai tejeina į bendrinių organizacijų dėmesio lauką. Gali organizuoti profesinės informacijos ir paramos tarnybą, kuri, de-ja, tėra tik potencialiame stovyje. Gali iš-laikyti technologinį-ūkinį-socialinį žur-nalą ar žurnalus (pvz., Technikos Žodi). Ga-li ruošti konkursus, suvažiavimus, mokslines ekskursijas, išlaikyti specialių tikslų in-stitucijas (pvz., Ūkinių Studijų Centrą), gali organizuoti mokslinius simpoziumus. Zinoma, be šios plataus masto Sąjungos, ši sritis būtų apleista ir minėti pasireiški-mai būtų sunkiai įvykdomi.

Koks galėtų būti pateisinimas tai ki-tai daliai, "neprofesionaliai"? Dėl tūk-santmečių tradicijos ir specialios tauti-nės kultūros paveldėjimo, mes esame skir-tingi, autentiški ir originalūs kitų etni-nių grupių aplinkumoje. Tai yra mūsų soli-darumo bazė, kuri apsaugoja mus nuo vie-nišumo didelėje minioje, nuo beprasmingu-mo mūsų pastangose ir nuo beviltiškumo mū-sų nesėkmėse. Be abejo, tai yra bendrinių organizacijų sąlyga ir pagrindas. Gi mūsų Sąjungoje bendravimas vyksta profesiniu ir moksliniu prisitaikymo būdu, todėl ir iš-davos yra specifinės bei papildančios, yra ypatingos apimties ir krypties, kas savaime aišku, kitoms organizacijoms vargiai būtų prieinama.

ALIAS įstatuose numatyti tokie tiks-lai: a. ugdyti mokslinį ir profesinį narių pasirošimą, b. organizuoti dalyvauti lie-tuvių visuomenės gyvenime ir kovoje už Lie-tuvų nepriklausomybę, c. ugdyti tarpusavį solidarumą, d. tyrinėti galimybes narių ekonominei gerovei kelti.

Pirmasis tikslas (a) yra profesinis ir yra vykdomas anksčiau suminėtais bū-dais.

Antrasis tikslas (b) yra visuomeninis ir politinis. Sąjunga nedaug tesireiške politiniame darbe tiesioginiai, tačiau Lie-tuvos drama visada buvo suvažiavimų, spau-dos ir šiaip visokios lokalinės ir bendri-nės veiklos dėmesio centre. Toks nusitei-kimas, be abejo, bus ir toliau, reikia ta-

čiau, turėti galvoje, kad taktika, tonas ir prisitaikymo būdai keisis ir reagavimas į tą tikslą nebus taip vienodas, kaip iki šiol, kol Sąjungoje dominavo žmonės, pasi-traukė į Vakarus dėl pavojaus būti sunai-kintiems Sibire.

Ateina į Sąjungą nauji žmonės, tiesio-giniai rusų teroro nepatyrę arba mažai te-prisimenantys. Tai yra didelis skirtumas, nepaisant, kaip gerai jie apie tai infor-muoti bebūtų. Tai, ką jaunoji karta sužino ar patiria dabar yra jau labai skirtinga nuo to, kas vyresnės kartos buvo patirta ir čia gali būti priežastis dvasinio iš-siskyrimo ir nenuoširdumo. Visų kartų pa-reiga būtų dažnai ta problemą užkliudyti ir apie ją kalbėti, palaikant mintyje skir-tingus psichologinius momentus.

Vyresniesiems reikėtu atsiminti, kad Lietuva neužsikonservavo taip., kaip jie ją paliko; o kita vertus, jaunesnieji netu-rėtų staigiai šokti į išvadas, nes dabar-tinė rusų klasta dažnai būna patraukliai pamarginta, o už pagražinimų slypi tie pa-tys muravjoviški siekimai.

Trečiasis tikslas (c) yra toleranci-jos, pakankumo, vieni kitų rėmimo ir ben-drai vieningumo šūkis, kuris mūsų tarpe niekad negali būti perdažnai kartojamas. Nors mūsų Sąjungos partinis, ideologinis ir kitoks diferencijavimasis nėra aktua-lus, tačiau visuomenėje, kurioje mes da-lyvaujame, dažnai net vadovaujančių vaid-meny, tolerancija ir vieningumas yra labai pageidaujamos savybės, kurių pertekliaus mūsų tarpe netenka bijotis. Šios Sąjungos nariai galėtų būti to tikslo sėkmingi skleidėjai ir įgyvendintojai.

Ketvirtasis tikslas (d) yra ūkinio pobūdžio. Čia kyla, tačiau, klausimas, ko-dėl tik "narių ekonominei gerovei kelti."

Technologija ir ūkis yra tarpriai susiję dalykai, todėl technologams yra labai na-tūralu ir privalu būti ūkinių problemų ra-te. Tuo pačiu visuomenė visai pagrįstai ir natūraliai gali laukti iš technologų ir ekonomistų ūkinės pažangos vadovavimo ir organizavimo. Būtų teisinga, kad Sąjungos skyriuose būtų pavidalinami ūkinės gerovės kėlimo būdai, pritaikomi lietuviškai vi-suomenei. Tas, be abejonės, duotų Sąjungai visai kitas dimensijas reikšmės, veiklos ir augimo atžvilgiu.

Juo daugiau veiklos išdavų apčiuopia-mumo, juo daugiau galima tikėtis jauno-sios kartos įsijungimo. Konkreti ūkinė veikla gal neturėtų būti vykdoma pačios organizacijos, bet ji galėtų būti skatin-toja, sumanytoja, iš jos narių galėtų iš-eiti iniciatyvos pradininkai.

Svarbu atitinkamas nusiteikimas ir noras išsiveržti iš ūkinio primityvumo ir siaurumo. Tai galėtume padaryti tik kolek-tyvinės veiklos būdu, bet tai yra plati te-ma, kuri gali sukelti daug pasisakymų ir samprotavimų.

Statutas tikslų nenurodo daug, bet jie yra pagirtinai taikliai parinkti, nes api-ma tai, kas išėivijos sąlygose pavergtos tautos nariams yra svarbiausia. Tuo pačiu yra ir nuoroda, kad PLIAS-ALIAS nėra vien grynai profesinė organizacija ir neturėjo mintyje tokia būti. Ji derina profesinius ir tautinius interesus, norint pasiekti di-desnio turiningumo gyvenime ir veiksmingumo, dirbant už tautos būvį.

"Technikos Žodis"

XI Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavimo prezidentas ir dalyviai.

Laumė ir paparčio žiedas

(Ši Liudo Dovydeno pasaka spausdinama Joninių šventės proga)

(Iš praeito numerio)

Laumė ėjo toliau, dalydama paparčio žiedą.

Čigonų taboro palapinėje sėdėjo senelė ir sekė pasakas vaikams. Vaikai jau buvo ir užmigę, o senelė, nesulaukdama jų tėvų, išėjusių švento Jono laužo kurstyti, sekė ir sekė. Laumė atsisėdo prie palapinės paklausti senelės pasakų.

... Žirgas nešė ir nešė merginą, vis arčiau saulės. O būta jo tokio, kokio daugiau joks ratelis nematys, negirdės. Jo karčiai liepsnojo kaip degantis sausas ėglis, o pasagos, — auksinės, nebetkokios, — jau tik trenkė, jau tik beldė saulės linkui. Pati mergina, kaip iš Tvėrėjo rankų, nuogut nuogutėlė, be balno, sau kiap įdiegta ant to ugninio žirgo, joja ir joja. O kelias tolimas, kelias baisiai ilgas, bet kas gi jai, tokiai padaužai merginai, kuri pasileido pasiekti saulę.

... Tuose metuose, tais anais laikais, Mėnulis buvo vedęs Saulę. Gyveno dungsojo jie arti vienas antro, vienas dieną sau prisnūsdamas, kita naktį bluostą sumerkdama.

Upės išsenka, akmuo pajuda, taip ir Mėnulis su Saule meilėje atvėso. Ir ėmė jiedu nuo viens antro tolti. Saulė, vis mat moteris, vis, matai, karštesnė, degė meile patvariau, dieną visus kampelius nušviesdama, kad jos Mėnulis, jos mylimasis kur nenusiblokštų.

... Ir atsitik tu man taip! Taigi, taip jau atsitiko, kad žvaigždė Aušrinė išėjo į dangaus pakraščius, pilna šilto spindėjimo, pilna traukmės. O kaip jau su vyrais nutinka nuo amžių amžinųjų, Mėnulis užmetė akį kartą, užmetė kitą. Ap-salo jojo širdis, tolydžio nuo Saulės tolstančio, vis jau nakties metu, vis vienam dangaus pagiriais, padebesiais beklaidžiojančiam. Ir taip, pagunda skaisti ir pagunda didelė, jaunoji Aušrinė užgriebė Mėnulio širdį visu pločiu. Betgi nevisada miegojo karštoji Saulė, nors nakčiai ir prisnūsdama. Kartą jinai, Saulė, pavydu degdama, pasekė Mėnulį ir netruko sužinoti, kas jos vyro meilę paviliojo. Visa pikta, pasišaukė dievų dievą Perkūną ir viską apsakė. Gi tas amžiais amžiniais buvo Saulės artimasis. Ilgai tylėjo Perkūnas rūstuolis, bet ir jo kieta, kaip viršukalnių uola, širdis nepakėlė Saulės ašarų, nusivylimo, degančio kerštu.

Trenkte trenkė ugnimi, žaibais ir griaustiniais, įpykęs ir Saulės keršto uždegtas. Kas gi tai bus daugiau, jei ne tasai Perkūnas rūstuolis. Oi, kliuvo Mėnuliui Perkūno griausmai ir ugninės strėlės! Netruko suaižyti Mėnulio skaisčių veidą, o vargšę jauną Aušrinę nutrenkė tolyn nuo mylimojo. Ji taip ir liko, meilės paliesta, kaip ašara skaisti atokiau nuo Mėnulio. Gi tas prisiekė sau vienas gyventi dangaus platybėse. Ir dabar, kai Saulė išeina šviesti, ir, gal, Mėnulį pasekti, tai jisai, užvirinta pykčiu širdimi, pasislepia nuo Saulės.

Kai Saulė, jau pavargusi, traukiasi į nakties guolį, gal sapne suartėdama su Mėnuliu, tai šis vienas vienužis išėina dangaus platybėse. Visi keliai jam tada atviri. Į plačią laisvę galėtų išeiti, bet jis vis dar pasilieka vieni vienas. Ir čia jam išėina į pakelės šimtai ir tūkstančiai žvaigždžių. O tos žvaigždės mirkčioja, meile dega, bet nepavilioti nusivylusio, tužmastimi dūkstančio Mėnulio, Saulės numylėtinio.

Vėjo dukra Audrė visa tai žinojo, patyrusi iš vaidylos, kai anasai kanklėmis pritardamas apsakė Mėnulio, Saulės ir jaunosios Aušrinės meilę, pavydą ir kančias. Tada Vėjo dukra Audrė sėdo ant to žirgo ir leidosi kelionėn įlon be galo, — Saulės paklausti, kaip reikia mylėti vyrą, kad jo kita nepaviliotų?

... Ir lėkė daug vasarų, žiemų, kol ją nešė ugnimi liepsnojąs žirgas. Kiek upėse vandens nutekėjo, kiek nuo uolų nuslydo sniego, kol Audrė jojo į Saulę, tai niekas nepasakys. Bet ir ugnimi liepsnojantis žirgas, ir Audrė, visada išmeigusi akis į Saulę, pajuto, jog nebemato Saulės. Tai jau, matyti, apraibo akys nuo amžino žiūrėjimo į ją. Tada Audrė pasuko žirgą į ten, iš kur ji pradėjus — grįžo į Mėnulį.

Ir dabar, regėkit, Mėnulyje piestu šuoliuoja žirgas, o ant jo pečių joja Vėjo dukra Audrė.

* * *

Jau blėso Joninių laužas ant kalno aukštai, užsnūdo ir senelė pasakas sekusi. Prie jos priėjo laumė ir į senelės užantį idėjo paparčio žiedo lapelį. Jis, tas paparčio žiedas, per ilgus metus ir amžius neš pasakas tolyn, platyn. Senelės perduos pasakas ir lopšyje gulintiems, kad jos niekad nesustotų, kad eitų nuo slenksčio prie slenksčio, nuo daubos į kalną, o tiltų per vandenį, be sparnų — per erdves.

Taip jau reikia. Kad po naštomis lengviau plaktų širdis, kad nuo skruostų nudžiūtų ašara, kad žmogus matytų pasakos pilis ir nykštuko margą kepurę, kad jūros išdziūtų, kūdikiui einant motinos pėdomis. Kad katinas verktų aukso ašaromis, o šėmas veršis vargonais grotų, kad kiemo žąsis nulėktų tūkstančius mylių ir atneštų medaus gorčių žiemojančiam aviliui nuo bado gelbėtis. Kad Pelenė surastų auksines kurpeles, kai ši eis į karaliaus rūmus, o sena pelėda pabudintų senutę, kai jos slenksčiu žengs dantyse peilį dviašmenį įsikan-dęs barzdotas plėšikas, kad...

Laumė eina toliau. Šalia kelio karčiamoje už ažuolinio stalo ji randa samdinę merginą, kuri nedrįso eiti prie Joninių laužo, nes veidas raupų sugadintas. Prie lango sėdėdama vieni viena, mergina neatitraukė akių nuo Joninių laužo, dangų liepsnomis siekiantį viršukalnėje. Ten liepsnų siautulyje apšviesti jauni ir seni viesulu šoka, o dainos lekia toli medžių viršūnėmis. Tik ji, karčiamos samdinė, nedrįsta priartėti, nes liepsnų šviesa jos veidą atidengs.

Laumė panorą, kad ir karčiamos samdinė šoktų prie Joninių laužo ir būtų gražesnė už gražią. Ji priėjusi uždėjo ant samdinės veido paparčio žiedą. Bet ir Laumė nustebo: tik pusė Kristės (toks buvo samdinės vardas) veido nušvito skais-taus grožio lygumu ir jaunyste, o kita pusė liko kaip buvusi. Tik dabar Laumė pamatė, jog tai buvo tik pusė paparčio žiedo lapelio. Ir tai būta paskutinio. Atkakliai ieškojo už marškinų, prie krūtinės, bet to žiedo nei kruopelytės jau daugiau nebebuvo.

— Kas tu esi? — paklausė Kristė. Laumė suprato esanti matoma, nes paparčio žiedo burtai jau buvo išsibaigę.

— Dėl ko tu, gražuole, ne prie Joninių laužo? Ten ne tokios jau gražios šoka ir dainuoja, o tavo auksiniai plaukai, o tavų akių mėlynumas, o tavo liemens liaunumas, skais-tuo-le... Dėl ko tu čia su manimi? — kalbėjo karčiamos samdinė.

Laumė tylėjo. Ji paėmė Kristę už rankos ir tyliai tarė: „Ei-kim.“ Ėjo prie Joninių laužo liepsnos. Judviejų veidai, apšviesti laužo ugnies, kas kart ryškėjo. Kristė ne į laužą, bet į laumės veidą žiūrėjo, ir kas kart jos veidas niaukėsi. Protarpiais perbraukdavo per savo skruostus: vienas lygus kaip šilkas, antras šiurkštus kaip rugiena. Šviesos mirgėjime, artėjant prie laužo, laumės veidas nušvito ir kaskart gražėjo. Kristė sustojo ir ištraukė savo ranką iš laumės delno. Ji abiem rankom paglostė jos skruostus ir suriko: „Tu gražesnė už gražiausią. Aš negaliu eiti su tavimi...“

„Tu gražesnė už gražią,“ tarė laumė, bet Kristė netikėjo. Ji priėjo prie ežero kranto ir pasilenkė viršum vandens. Dabar ji pamatė koks negražus rauplėtas skruostas, ir koks gražus be rauplių.

Laumė stovėjo atokiau nuo ežero kranto, apšviesta Joninių laužo liepsnos. Ji buvo graži, kaip mergautinių svajonių paveikslas. Kristės viso gyvenimo skausmas plyšo. Ji šoko į ežero gelmę ir kaip akmuo nugrimzdo. Toks didelis ir sunkus buvo samdinės Kristės sielvertas.

Laumė metėsi gelbėti skenduolę, bet paparčio žiedo burtai buvo jau išsibaigę. Ji nuskendo kartu su karčiamos mergina.

* * *

Daug kartų saulė ir mėnulis pakeitė dieną ir naktį. Ant ežero kranto, nuo kurio šoko į gelmę Kristė ir laumė, užaugo didžiuliai gluosniai. Arti jų, ežere, atsirado didelis akmuo. Kartais jis tai iškyla, tai nusileidžia į ežero dugną. Kai kada mėnesienoje, vėjui siūbuojant gluosnių šakas, ant iškilusio akmens pačiam vidurnaktį sėdi dvi merginos. Pasvirusios medžių šakos glosto jų plaukus, o jos prausiasi veidą ir kažin ką tarpusavyje kalbasi. Jaunieji to nežino, bet senimas, ežero žvejai ne kartą nusiklausė laumės ir karčiamos merginos Kristės kalbas: jos seka pasakas.

Kam teko išžiūrėti į dviejų skenduolių veidus, o tai geriausiai matyti, kai Joninių laužo liepsnos apšviečia ežerą, abiejų merginų veidai skaisčiai jauni ir neatsižiūrimai gražūs. Ir Kristės veidas toks jaunas ir spindi lelijų žiedų švelnumu. Kaip sako seni padavimai, tai nuo pasakų sekimo abi merginos — laumė ir Kristė — tapo už gražiausias gražesnes. Ir abiejų aukso žibanti geltoni plaukai, glostomi skaisčiu žalmu žvilgančių gluosnio šakų, kartais sužiba žvaigždėmis, kuriuos Joninių naktį krenta iš aukšto dangaus.

Spėja senieji, jog ežero gelmėje laumė ir Kristė rado dar paslaptingesnį paparčio žiedą.

kriterijų. Tarybinis rusų kalbininkas prof. S. Bernštein, pavyzdžiui, mano, kad slaviskas rankės pavadinimas (rus. pyka, lenk. ręka ir kt.) dar slavų prokalbes laikais galėjo būti pasiskolintas iš baltų, mit, slavų kalbų dirvoje minėtas rankos pavadinimas negali būti etimologizuojamas, o baltų kalbose jis siejamas su veiksmažodžiu rinkti.

Vokiečių kalboje skolinių iš baltų yra palyginus mažai. Tačiau gana daug baltizmų, dažniausiai lietuviškos kilmės žodžių, būta Rytų Prūsijos vokiečių tarmėse. Štai kai kurie buvusiose Rytų Prūsijos tarmėse užfiksuoti baltizmai: *Arrode* — liet. *aruodas*, *Bukkis* — liet. *bukis* (toks tinklas), *Jauge* — liet. *jauja*, *kalbeken* — liet. *kalbėti*, *Klete* — liet. *kletis*, *Kupst* — liet. *kupstas*, *Margell* — liet. *mergelė*; *Martzshe* — liet. *marti*, *Nagine* — liet. *naginė*, *Packrant* — liet. *pakiantė*, *Peiud* — liet. *peludė*, *Puskuijel* — liet. *puskuilis*, *Talk* — liet. *taika*, *Udas* — liet. *ūdas* (unguriams gaudyti virvelė), *Wenter* — liet. *venteris*, *Wittinne* — liet. *vytinė* (plauštas, didelė valtis) ir kt. Skoliniu iš baltų laikomas ir vokiečių literatūrinės kalbos žodis *Elen*, *Elientier* „briedis“. Jo šaltiniu buvęs liet. *elnias*. Senas skolinys iš baltų, tur būt, yra ir vokiečių žemaičių žodis *kausse*. Per vokiečius šis žodis pateko netgi į šiaurės germanų kalbas, pgl. danų *kaus*, švedų *kaus*. Šių žodžių šaltinis būtų liet. *kaušas*. Tai, tur būt, pats didžiausias baltų kalbų keliautojas. Šį žodį mes jau radome slavų kalboje kaip matome, jis paplitęs germanų kalbose, dar galima pridurti, kad iš baltų jį pasiskolino ir suomiai, pgl. suom. *kauha*.

Skolino iš mūsų žodžius ir mūsų giminaičiai latviai. Latvių kalbininkė D. Zemzarė nurodo, kad latvių kalboje yra arti dviejų šimtų lituanizmų. Tiesa, literatūrinėje latvių kalboje vartojama tik kelios dešimtys šių lietuviškos kilmės žodžių. Kaip ir reikėtų laukti, daugiausia lietuviškų žodžių randame arti Lietuvos teritorijos esančiose latvių tarmėse ir iš šių vietų kilusių latvių rašytojų kūryboje. Pavyzdžiui, lituanizmų randame didžiojo latvių rašytojo Janio Rainio kūryboje, o taip pat J. Jaunsudrabinio, J. Janševskio raštuose. Į literatūrinę latvių kalbą kai kuriuos lietuviškus žodžius įvedė XIX amžiaus latvių kultūros veikėjai J. Alunanas ir A. Kronvaldas. Jie į lietuviškus žodžius žiūrėjo, kaip į savus ir stengėsi jais pakeisti įvairius germanizmus ar šiaip pažymėti naujai atsiradusias sąvokas. Jų dėka šiandien latvių literatūrinėje kalboje vartojami lietuviškos kilmės žodžiai: *gleznot* — liet. *gleznoti* (dažyti, tapyti), *kareivis* — liet. *kareivis*, *veikals* „parduotuvė; reikalas, užsiėmimas“ — liet. *veikalas*. J. Rainio raštuose randame: *aidas* — liet. *aidas*, *dāsns* — liet. *dosnus*, *gardumelis* — liet. *gardumėlis*, *giedrs* — liet. *giedras*, *giltene* — liet. *giltinė*, *girts* — liet. *girtas*, *gīvulis* — liet. *gyvulis*, *kasdien* — liet. *kasdien*, *žibēt* — liet. *žibėti*. Dėl latvių ir lietuvių kalbų fonetinės sistemos panašumo kartais sunku pasakyti, ar tai nuo senų laikų bendri abiem kalboms žodžiai, ar skoliniai.

Kaip matome, mūsų protėviai nebuvo labai „šykštūs“. Lietuviškais žodžiais jie apdalinę visus savo kaimynus. „MOKSLAS IR GYVENIMAS“ A. SABALIAUSKAS

LIUDO STANKEVIČIAUS KNYGA

Lėktuvų bendrovės „SABENA“ išleista Liudo Stankevičiaus knyga padedanti greitai apskaičiuoti paverčiant mūsikiškės matų ir svorio sistemos vienetus į desimtainę sistemą. Knyga vadinasi: Louis Stanké, „POIDS & MESURES; Calcul rapide“. Knyga 152 puslapių ir kainuoja \$3.00. Mokantiems prancūzų kalbą patariame ją įsigyti ir sveikiname autorių išleidusį tokį aktualų ir parankų leidinį.

ANTANO VITKAUS IPĖDINIAMS

Prieš kurį laiką Wisconsin valstijoje mirė Antanas Vitkus, Amerikoje žinomas kaip Antonio Witkus, Paliko šiek tiek turto, bet nepaliko testamentu. Yra žinoma, kad Antanas Vitkus į JAV atvyko 1905 metais, mirė sulaukęs apie 80 metų amžiaus.

Giminės, arba apie juos žinantieji, malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of
Lithuania,
41 West 82 Street,
New York, N. Y. 10024.

Vos jis išėjo, visi pasijuto norį apsieisti nuomėmis. Generolo paskelbtos naujienos sukretė. Jo pranešime skambėjo kapituliacija esamai padėčiai.

— Aš nenoriu į Gardiną, — kažkas protestavo, — juk priešas dar nepuola Vilniaus.

— Man nerūpi alga, man Lietuva rūpi, — prabilo žvalus vyras, kurio akyse buvo noras nepaklusti ir sa-vaip išspręsti Gardino problemą. — Duokite man kareivių, aš išmisiu be Apsaugos Štabo algos. Čia, vyrai, ne taip, kaip turi būti!

Visi stovėjo, kaip suakmenėję. Jų veiduose šviesėsi pastangos atrasti atsakymus į generolo Kondratavičiaus žodžius. Jie suprato, kad padėtis rimta, nes bemaž pirmą kartą generolas atrado reikalą ateiti ir kalbėti į juos.

9

Gana anekdotiškai pasakojo apie vargais negalais gautą paskolą iš vokiškosios Darlehnkassēost iždinės.

Tai buvo Martynas Yčas, kuriam pavyko Kaune išgauti iš Hauptamt kasos pareigūno Fišerio dešimtį milijonų markių. Yčas arogantiškai prispyrė vokiečių tuoj pat patiekti pinigų.

— Tai vokiečių interesas sušelpiti Tarybą, — karščiausiai Yčas. — Neduodami pinigų Tarybai, jūs stiprinte mūsų priešus.

Vokiečiai dvejavo. Jeigu jie sušelps savo paskola Tarybą, ta paskola gali būti išaiškinta kaip Tarybos pripažinimo aktas. Jeigu tą sumą jie atsisakys duoti, gavusi paskolą iš kitur, Taryba pereis į griežtą opoziciją.

Po ilgesnių derybų pačiose Kalėdų išvakarėse, gruodžio dvidešimt pirmą, Fišeris sutiko duoti paskolą tvarkytis krašte ir tuo talkinti jau visai griūvančiai Vokietijos civilinei administracijai — gelbėtis nuo chaoso.

Lietuviai prase penkiolikos milijonų, tikėjosi gauti pusę tos sumos, o gavo dešimtį. Paskola turėjo būti

sumokėta dalimis. Pirmąjį mėnesį keturi su puse milijonų, vėliau po du milijonus. Yčas su viskuo sutiko. Jam buvo svarbu sugriebti pirmuosius pinigus, nes paskolos gavimas didino Tarybos prestižą. Netiesiogiai Berlynas jau pripažino Tarybą krašto tvarkos atrama.

Ministerių Kabineto išdininkas J. Dagys parvežė iš Kauno pirmuosius paskolos pinigus. Tuoj pat buvo užkištos jautriausios finansinės spragos. Paskolos dalį — du šimtus penkiasdešimt tūkstančių markių — nutarė skirti kas savaitę kariuomenei organizuoti. Tai ir buvo karininkų algos, kuo pasigyrė generolas Kondratavičius.

Kaip ir anksčiau, pirmuoju kariuomenės organizavimo veiksmu Taryba laikė pinigą. Tikėjosi pirkti keltą kulkosvaidžių, vylėsi gauti ginklų ir iš privačių šaltinių. Vokiečių armijos griuvimo žymės žėrėjo soldatenratų politikoje. Kareiviai, ypač puskarininkiai, kurių žinioje vienur kitur buvo ginklų sankrovos, norėjo pinigų. Jie pardavinėjo ginklus lenkams. Kartais čia išiveldavo ir lietuviai pirkejai.

Lietuvos kariuomenėje bebuvo apie 70 karininkų, kurie arba buvo pargrįžę iš vokiečių nelaisvės, arba pabėgę iš rusų kariuomenės. Kareivių beveik nebuvo, nes masinis įstojimas į kariuomenę vis nebuvo organizuotas. Į kareivius, stojančius į paskirus dalinius, Apsaugos vadovai žiūrėjo su nepasitikėjimu, bijodami, kad kariuomenė neįsiveltų bolševikuojantis elementas. Vargas ir nedalia uždėjo savo šiurkščią ranką ant vyrų išvaizdos. Besiteiraujant galimybės tarnauti savo kariuomenėje, atrodė tipingais suirusio fronto bėgliais. Tai buvo alkani, skurdžiai aprenkti, pakankamai agresyvūs savo nedalioje vyrai. Tokių tada buvo pilna rusų armija. Jie vengė kreiptis į karininką, atitinkamai jį tituluodami. Vyresnybė net įtardavo, kad tokiems gali rūpėti anarchija ir karininkų žudynės.

Buvo tikras pasaulinės karo istorijos paradoksas, kad karininkų armijoje buvo keturgubai daugiau, negu kareivių.

Bus daugiau.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

NIJOLĖ VEDEGYS-PALUBINSKAS

OUT OF REACH — Intaglio Nijolė Vedegys-Palubinskas

Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Dailininkė – grafikė yra kelių meno klubų narė, jų tarpe, priklauso Artist Cooperative Gallery in Cleveland, Ohio, USA. Jos dailės parodos yra buvusios daugelyje JAV-bių miestuose. Taipogi ir Toronte yra turėjusi parodą. Čia talpiname 2 jos darbus iš Lietuvos žurnalo.

CANADIAN LANDSCAPE — Woodcut
Nijolė Vedegys-Palubinskas

... Trupinėliai ...

(Iš mūsų tautosakos /

- Į klaną puolęs, sausas nekelsi.
- Geriau žvirblis rankoje, negu briedis girioje.
- Ankstyvoji varna dantis rakinėja, vėlyvoji – akis krapštinėja.
- Ir pelėda savo vaikus giria.

Kartą pelėda išgelbėjusi erelį nuo mirties. Erelis ir sakąs:

- Prašyk, ko nori, aš viską tau padarysiu.
- Nieko man iš tavęs nerėikia, tik nedirskyk mano vaikelių.
- O kaip tavo vaikus pažinti?
- Mano vaikeliai gražiausi iš visų paukštelių, -atsakiusi pelėda.

Erelis ilgai skrajojęs, aptikęs daug paukščių lizdų, bet paukštelių nedirskęs, nes nebuvo tikras, ar tai ne pelėdos vaikai. Pagaliau, radęs drevėje klykiančius labai bliurius paukštelius ir nusprendęs, kad tokie negražūs tikrai nebus pelėdziukai. Taip taręs ir surižęs visus. Pasirodo, kad tai būta pelėdos vaikų, tik motinai pelėdai jie atrode gražiausi visame pasaulyje.

Parinko B. V. N.

„Juratės ir Kastyčio“ plokštelės pristatymo metu Jaunimo Centre: muz. A. Kučiūnas, gen. kons. J. Daužvardienė, G. Čepkauskienė, D. Stankaitytė, St. Baras, A. Stempuzienė, M. Rudis, M. Momkienė, A. Gečas, A. Stephens ir V. Radžius.

Dėmesio Kanados ir sąjungininkų karo veteranai bei našlės

Nauji pakeitimai karo veteranų chartoje įgalina daugiau kanadiečių, senųjų ir naujųjų, pasinaudoti pašalpomis, mokamomis pagal karo veteranų ir civilinio karo pensijų įstatymus.

I ir II D. karo bei Korėjos karo veteranai, kurie tarnavo Britų Bendruomenės arba Kanados sąjungininkų kariuomenėse, taip pat karo meto atitinkamų pagalbinių dalinių nariai, kaip pvz. minėtų šalių prekybos laivyno, — turi teisę gauti minėtas pašalpas, jeigu jie yra išgyvenę Kanadoje 10 metų ir atitinka karo tarnybos, amžiaus ir sveikatos reikalavimus.

Tokių karo veteranų našlės bei našlaičiai taip pat turi teisę į minėtas pašalpas.

Asmeninis turtas nebėra kliūtis pašalpai gauti. Tai reiškia, kad teisė gauti pašalpą nepriklauso nuo prašytojo turimo turto, tačiau pajamos, gaunamos iš to turto, įskaitomos.

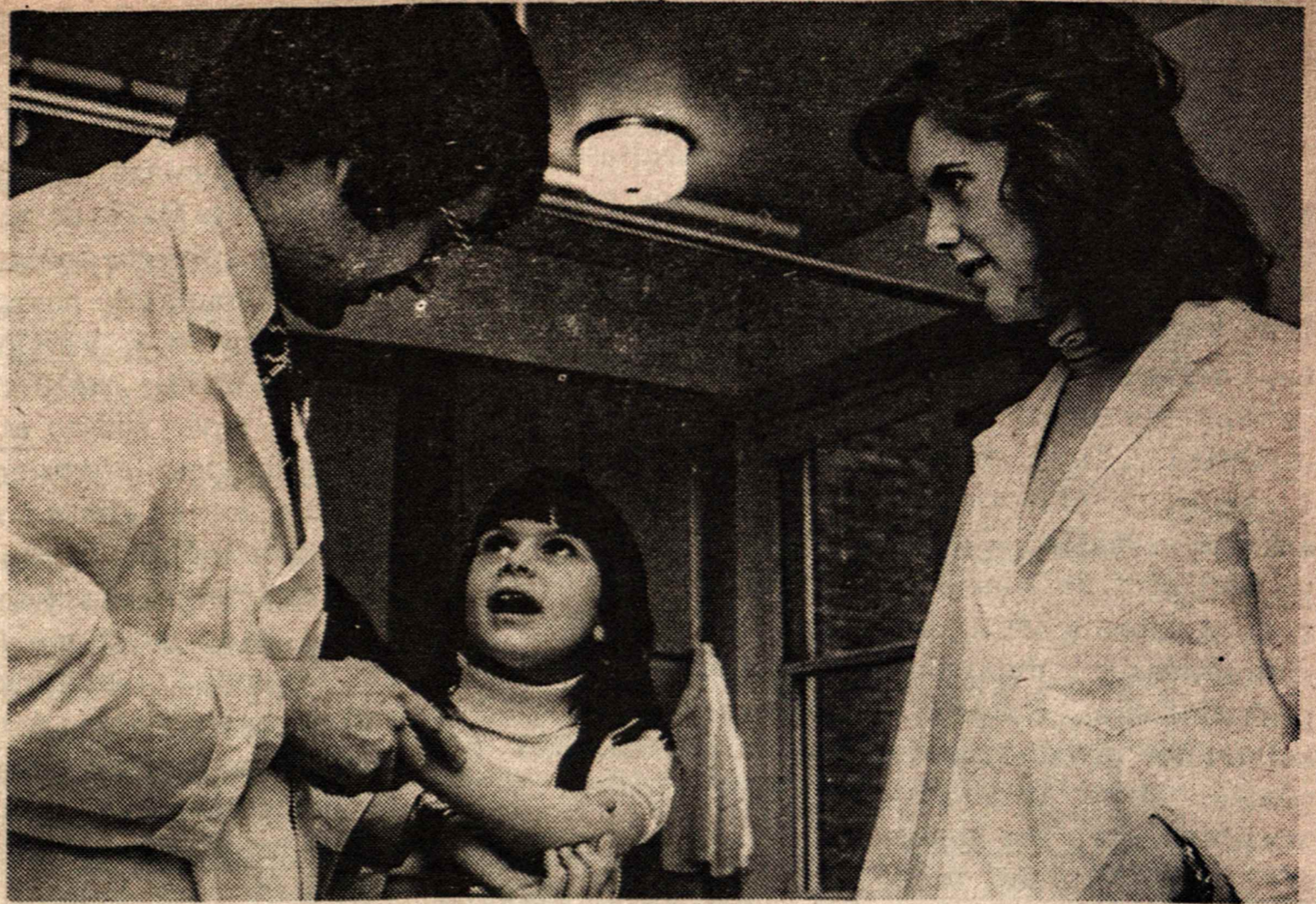
Atsitiktinės pajamos iki \$1000 vienam asmeniui ir iki \$1500 vedusiems neskaitomos. Tokios pajamos yra \$15 vienam asmeniui ir \$30 vedusiam iš senatvės pensijos ir garantuoto pajamų papildo kas mėnesį.

Pajamų dydis bei riba yra padidinti — iki \$151.14 ir \$257.21 į mėnesį iš senatvės pensijos ir iki \$191.14 ir \$327.21 iš garantuotų pajamų papildo. Tai reiškia, jeigu jūsų mėnesinės pajamos yra mažesnės, negu minėtos sumos, galite prašyti karo veteranų arba civilinio karo pašalpos.

Tos sumos ir riba yra padidinamos kiekvienais metais pagal kylantį vartotojų kainų rodiklį.

Norint paduoti prašymą arba teirautis informacijų, reikia rašyti savo apylinkės karo veteranų sekretoriui (WVA District Authority) arba: **The Chairman, War Veterans Allowance Board, Ottawa, Canada, K1A 0P4.**

Published under the authority of
The Honourable D. J. MacDonald,
Minister of Veterans Affairs

Anne Mc Gouran paskirta koordinatorė Toronto vaikų ligoninėje. Jos paskyrimas šioms pareigoms yra pirmas žingsnis eliminuoti susikalbėjimo problemas. Ji yra pedagogė, laisvai kalbanti prancūzų, italų ir ispanų kalbomis ir dar mokosi portugalų kalbą, kuri yra daugeliui šios ligoninės pacientų gimtoji kalba. Canadian Scene.

kyti bent šio tokio diplomatiško rezervuotumo? Kam JAV prezidentas tokią savo laikysena turėjo užgauti savo geriausių tautiečių jausmus, kurie labiausiai nukentėjo nuo Brežnevo ar kitų sovietų sebrų?

Prez. Niksonas, keldamas tostą už Brežnevo sveikatą, pareiškė, kad jie / Brežnevas ir Niksonas/pateisins viso pasaulio žmonių viltis ir kad dvi stipriausios tautos pasaulyje dirbs už taiką ir draugystę, nežiūrint skirtingos politinės filosofijos.

Dirbti tai gal ir dirbs, bet ar jie ištikrųjų pateisins žmonių viltis, tai kitas klausimas. Ramybę ir taiką šiandien galima visai suprasti. Ir kabinynė yra ramu.

Šią apžvalgą paruošiant

spaudai, Niksonas ir Brežnevas jau bus pasirašęs tuziną sutarčių ir įvairūs jų pasekretoriai bus vos spėję nusausti parašus sutarčių dokumentuose. Viena tokia sutartis, liečiančią "kultūrinį bendradarbiavimą", šias eilutes rašant, jau pasirašyta. Dėl jos labai pasipiktino įtakingos amerikonių laikraštis "Washington Post".

"Išsivalzduokime" — taip rašo minėtasis laikraštis, "Sovietų Sąjungoje toks didelis rašytojas, kaip Solženicinas yra ujamamas ir tremiamas. Toks tarptautinio mašto muzikas kaip Rostropavičius yra suvaržomas ir pažeminamas dėl savo ilgos ir nepailstamos kovos už žmonių teises. Kiti, kad ir mažiau žinomi, bet mažiau drąsūs turintieji

kultūrininkai už atvirą bei tiesų žodį yra nustumiami į bepročių namus. Amerikos radijo siuntos ir dabar dar yra trukdomos, net ir tuo pačiu metu, kai Niksonas ir Brežnevas kelia tostus už naujai pasirašytas kultūrinio bendradarbiavimo sutartis. Maskvoje Amerikos ambasados sklepas yra prikimštas amerikonių kultūrinio bendradarbiavimo reikalams rusų kalba leidžiamo leidinio "Amerika" komplektais, nes sovietų įstaigos neleidžia jo platinti."

Iš tikrųjų gaivinančiai veikia šis "Washington Post" kritiškas ir objektivus balsas Niksono ir Brežnevo bičiulystės svaigulyje. Tik ar jis neper vėlus?

RAUDONAJAM "CARUI" ATSILANKIUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Su dar didesne baimė žvelgia į sovietų — amerikonių bičiulystę savarankiško gyvenimo netekusios valstybės ir tie kraštai, kurie, abiejų didžiųjų sutikimų skaitomi kaip nepriviliguoti turėti savo nepriklausomybę.

Nesame tiek naivūs, kad galvotume, juk Niksonas tiek savo asmenišką tiek JAV energijos krizės fone, imtų kelti sovietų pavergtųjų tautų klausimą Europoje. Tai bematant užrūstintų raudonąjį "bosą" ir pagadintų sveičiavimosi nuotaiką. Bet lieka baimė ir susirūpinimas, kad didelės bičiulystės išdavoje, sovietams pareikalavus, Niksonas gali panaikinti ir paskutines nebuvusių nepriklausomų valstybių pėdsakus ir simbolius. Ne be reikalo Brežnevas kiekviena pro-

ga giria Niksoną, dėl jo "realistinės politikos nuovokos." O "realistinė politika" yra šiandien ta, kurią peršą sovietai. Pvz., "nereali politika" yra reikalautų Rytų Europos tautoms laisvo gyvenimo apsisprendimo teisę, priešintis komunistų išibriovimui į Pietų Vietnamą, nugriauti Berlyno sieną ir pan.

Koks turi būti jausmas Vietnamo karo invalidui, matant apsikabinusį Niksoną ir Brežneva, kuone rankele vaikščiojančius ir vienas kitam meilūs žodžius į ausį šnabždančius... O kiek amerikonių karių neteko savo gyvybių nuo rusiškų granatų, raketų ar kitų ginklų. Iš viso kam tas įkyriai perdėtas išorinis bičiulystės demonstravimas. Nejaugi jau reikėjo taip Niksonui pasileisti raudonajam diktatoriui, kad nebuvo galima prisilai-

DU "BIČIULIAI" LAISTOSI ŠAMPANU...

KELIOS MINTYS LIETUVOS UNIVERSITETO SUKAKTĮ MININT

(Kalba pasakyta 1972.XII.16 Ottawos universitete, minint Liet. univ. 50 metų sukaktį)

Klaudydamasis pirmosios rimtos šios žiemos pūgos už lango, žiūriu į stirtą sukrautų bei išdėliotų knygų ir laikraščių, bet niekaip nerandu tos palaimintos pradinės kibirkšties... Taigi: mūsų, Lietuvos, universiteto auksinė sukaktis. 50 metų. Štai, prof. dr. Jono Puzino straipsnis, tik ką atspausdintas dviejuose paskutiniuose DRAUGO kultūrinio priedo puslapiuose. Mane labiausiai nustebino - tai jau prieš 400 metų Vilniuje buvo įsteigta pati pirmoji aukštoji mokykla! Collegium Academicum Vilnense arba Collegium Vilnense Societatis Iesu. 1570 metais. O Kristoforas Kolumbas iškopė į Bahamų salas 1492 metais spalio 12. Taigi Amerika tadais buvo vos gimusi. 78-erių metų amžiaus. Jacques Cartier Gaspe pusiasalyje įkalė kryžių 1534 metais. Taigi Nouvelle France tebuvo 36-erių metų kūdikis. Ir apie universitetus niekas dar šioje Naujoje žemėje net nesvajoję. Nuo laukinių uolų žiūrėjo į keisčiai apsirengusius ir dar keisčiau išblyškusius pirmuosius ateivius tikrieji šios žemės savininkai per nesupratiną pavadinti indėnai.

Begalės minčių staiga užplūsta mane. Ir dabar matau, kad esu jau savo žodį pradėjęs, kad esu kažkoks NEO-CANADIAN, kad stoviu prieš jus viename iš daugelio Kanados universitetų ir kad esu pakviestas kalbėti apie Lietuvos universiteto sukaktį. Ne ano, senojo, Gedimino mieste įsteigtojo, bet nepriklausomojoje Lietuvoje, Kaune, 1922 m. vasario 16 dieną, vėliau, 1930 metais, pavadinto Vytauto Didžiojo vardu. Mes be galo kuklūs. Gal taip ir tinka elgtis mažos (ir reikia dar prisegti-paverptos) tautos bei valstybės vaikams?

O vis dėlto norėtusi taip dar kartą gillai, gillai įrėžti tas a b i sukaktis, tuos abu skaičius: 4 0 0 ir 5 0! Tegul girdi šio gar-

baus universiteto sienos lietuviškosios genties istorijos trupinėlį, vertą, jeigu ir ne ypatingo pasididžiavimo, tai nors kuklaus priminimo. Nes visų tautų istorijos, didelių ir mažų, turi savo skaidrias o taip pat ir tamsias vailandas. Nenorom prisimenu visai neseniai skaitytą, be galo liūdna, indėno autorius knygą apie savos genties tragišką lemtį: BURY MY HEART AT WOUNDED KNEE.

Nepalaidojo mūsų tautos Pilėnuose, nepalaidojo prie Širvintų, Giedraičių, Radviliškio, nepalaidojo Sibire. Tiklu ir noru visa širdim tikėti, kad nei vienam paskutiniam lietuviui neteks rašyti tokios liūdnos knygos: PALAIDOKITE MANO ŠIRDĮ... kur? Neringos lekiančiam smėlyje? prie Aukštaičių ežero? Suvalkijos lygumose ar Žemaičių piliakalnyje?

Tiesa, indėnai universitetų neturėjo. Jie mokėsi iš vėjo, vandens, debesų ir žolės. Girių šniokštimo ir lygumų neaprėpiamos platybės. Ir kai šiandien kartais taip aistringai girdžiu mūsų likimą lyginant su viena ar kita Kanados kalbine sritim, negaliu atsikratyti minties, kad mūsų likimas panašiausias į indėnų, nes gi jie buvo pavergti, nugalėti, išstipdyti ir pagaliau sugrūsti paskutinei agonijai į mažus gardelius... rezervatus.

Betgi, kaip jau minėjau, universitetų jie neturėjo...

Skaitau enciklopedijoje (mūsiškėje, bostoniškėje) UNIVERSITETAS (lot. universitetas 'visetas') vyriausioji aukštųjų mokyklų forma ir aukščiausioji mokymo įstaiga, turinti tikslą mokyti ne vien tik elementariųjų dalykų ir teikti naudingų žinių, bet ir duoti aukščiausią intelektualinį išsilavinimą... etc.

Tie, kurie įsteigė mūsų universitetą 1922 metais pulkiai žinojo, kad be jo Lietuva ilgai išgyventi bei išlikti negalės. Prieš 400 metų Vilniuje buvo dėstoma lotynų kalba. Žemdirbiai, mūsų žemdirbiai, taip pat, kaip ir

indėnai lotyniškai nekalbėjo. Reikėjo Mažvydo katekizmuso prastų žodžių, reikėjo Donelaičio posmų, reikėjo AUŠROS, VARPO ir TĖVYNĖS SARGO. Reikėjo savo žodžio atspausdinto, kad išliktume. Reikėjo tad ir gimto žodžiu dėstančiųjų ir gimtojo žodžio besimokančiųjų, kad išliktume. Ir kai šiandien skaitome, kad senasai Vilniaus universitetas, (aišku, pagal Maskvos dekretą), išdavinėja lituanistikos diplomus tik rusų kalba atspausstas, mes žinome, kad ir mums įkurtos jau pirmosios indėnų stovyklos, apsuptos ginkluotų konkvistadorų. Ir mes taip pat žinome, kad mūsų broliai ir seserys savoj šalyje kovoja už kiekvieną skiemeni gimtojo žodžio. Tačiau lygiai kaip buvo indėnų, padėjusių mėlyną švarkiams atsekti brolių pėdas gimtuos kalnuos, ir mūsų krašte yra tokių, kurie padeda raudoną švarkiams, anot poeto Radausko, kirviu sukapti žodį, gimtąjį žodį, ir muravjovišką graždanką.

Neatsilikame nei mes. Išėvijos, tremties ar kitu vardu pasivadinusieji. Argi nedūlėja savos knygos lentynose? Argi nereikia maldauti šeštadėtinėms mūsų mokykloms

mokytojų ir mokinių? Argi nepardavinėjame nuosavo kailio kitiems? Argi neturime tokių, kurie be jokios atrankos ir gėdos, smerkia kiekvieną, atvykusį iš Lietuvos?

Lietuvos universitetas mus išmokino. Netiktai profesialo sumanumo, bet ir savą žodį. Lietuviškoji kultūra ir Lietuvoje ir išėvijoje tebūtų tuščia retorinė puošmena, jei nebūtume turėję ir nebeturėtume savų aukštųjų mokyklų. Tie 50 metų yra nuolatinė lietuviškos sąmonės transfūzija, kuri buvo, ir didele dalim tebėra, liejama iš katedrų į lietuviškojo akademinio jaunimo širdį. Lietuvių literatūra tebegyva todėl, kad 1922 metais buvo pradėtas gilus lietuviškas švietimas savam universitete. Kad buvo pastatyta tvirtovė, kurios dar nei čionykštis persisotinimo materializmas nei tenykštis tariamas socialistinis materializmas, nei, pagaliau, klastingai brukama rusifikacija neįstengė sugriauti. Ir kol lietuviškasis universitetas išliks, išliks lietuviškoji kultūra, bus pakankamai sąmoningų jaunų lietuvių, bus ir pati Lietuva gyva.

Toji 50 metų Lietuvos universiteto sukaktis tikrai tąja prasme ir minė-

tina. Tikrai tąja prasme ji reikšminga: kad neišliktų mūsų tautos indėnų genčių likimas - žemė ir žodis turi būti viena. Nei žemė be žodžio, nei žodis be žemės ilgai neišliks. Nesakau amžiams, nes tai žmogui neaprėpiama sąvoka. Bet nei imperijos nėra amžinos. Jaunieji lietuviai tai žino. Ir Lietuvoje, ir čia. Ir mes tai žinom. Todėl ateis diena, kai mes vėl visi susitiksime senojo Vilniaus universiteto kieme, nes barbaras nebestovės prie Europos miesto mūrų, bet grįš į savo pasistatytus Kremliaus kalėjimo mūrus.

Henrikas Nagys

CIVILIZACIJA IR PROGRESAS...

(Atkelta iš 3 psl.)

klausimą Europos Saugumo konferencijoj. Todėl verčia ir laisvuosius lietuvius, bent šiais Europos metais, ryžtis visiems tarpusaviams ginčiams paskelbti moratoriumą ir visas jėgas 100% sukoncentruoti iškovojimui geresnę lietuvių tautai ateitį. Atstatyti Lietuvos laisvę horizontaliai ir vertikaliai prideramose ribose. Šiais metais ypač lietuviai turi pasiryžti išjudinti pasaulį, kad būtų lietuvių tautos naikinimas sustabdytas ir visos jai totalitarinių jėgų padarytos ir tebedaromos skriaudos atitaisytos.

Prof. dr. A. Ramūnas-Paplauskas, dr. H. Nagys, dr. St. Bačkis, dr. M. Ramūniene-Paplauskienė ir dr. kun. V. Skilandžiūnas.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.p.p.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekiu patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,300.000

Mokame už:

depozitus (P.C.A.) čekių	5½%
šėrus ir sutaupas	6½%
už vienų metų terminuotus indėlius	7½%
ir 3 metams	8%
Duodame:	
asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	9%

BE NAMŲ NEGERAI

Kiekvieno sambūrio veiklą kiek pristabdo nuosavų patalpų neturėjimas, kur jo nariai galėtų susirinkti savoms problemoms spręsti ir tolimesnę veiklą plėsti. Tą patį reikia pasakyti ir apie visų šachmatininkus. Tik gerų tautiečių dėka, jie gali karts nuo karto susirinkti ir palašyti bei kitus klausimus nagrinėti, šachmatų dirvonuose naujų sprendimų ieškoti, kurie savas patalpas užleidžia kelioms valandoms ir kartu sutinka kvėpuoti nelabai malonų cigarečių ar cigarų dūmą.

Sezono užbaigai ir turnyro nugalėtojai taurės įteikimo proga, klubo nariai maloniai buvo priėmę A. Patamsio šeimos, kur visi susirinkę prie vaisių stalo linksmiai galėjo panagrinėti jiems rūpimas problemas, bei maloniai praleisti laisvakarį. Klubo turnyro nugalėtojai L. Koperskiui perein. dovaną-taurę įteikė P. Vaitonis. Baigmėje klubo vadovas V. Lepar-

skas visiems nariams padėkojo už bendradarbiavimą ir šeiminiškams už patalpas bei rūpestį viešnagės metu.

(Žūr. N. L. 24 Nr.)

DIRBANČIŲJŲ PAGERBIMAS

Hamiltono ir kartu Kannedos didžioji plieno gamykla - The Steel Co. of Canada, Ltd., turi ilgąmetę tradiciją savo darbuotojams, išdirbusiems po 25 metus laiko, suruošti pagerbimą - pietus ir dovanomis duoti po rankinį laikrodį, kuriame jau iš anksto išgraviruota gavėjo pavardė ir darbo metai. Tokie darbuotojai sudaro taip vadinamą - Quarter Century Club - Ketvirčio Šimtmečio klubą. Toks pagerbimas, iš eilės jau 38-tas, šįmet įvyko birželio 9 dienos šeštadienio vakarą Hamiltono kareivinių salėje, kurio metu gavo laikrodžius 274 asmenys. Tai didžiausias skaičius iš visų šios rūšies parengimų. Iš lietuvių dovaną gavo šie: V. Bartininkas, S. Burdinavičius,

K. Bungarda, J. Karalūnas, P. Kažemėkas, P. Lukavičius, S. Matulionis, J. Mikalauskas, V. Narkevičius, G. Paukštys, S. Pilipavičius, Z. Pulianauskas, A. Ruzgys, A. Šilgalis, J. Stankus, J. Štaras, J. Stebllys, F. Urbaitis ir A. Venckaitis.

Į pagerbimą buvo pakviesti ankstyvesnieji klubo nariai, taip, kad pietuose dalyvavo 1800 asmenų - vyrų. Pietų metu naujieji klubo nariai buvo pasveikinti ir padėkota jiems už ilgą darbuotę gamykloje. Metų bėgyje mirę klubo nariai buvo pagerbti tylos minute. Pagerbimas buvo su menine programa, kuris baigtas 11 val. vakaro, O, Canada giesme.

Pietuose dalyvavo pats prez. J. P. Gordon su savo padėjėjais. Jis savo sveikinimu ir pažymėjo, kad su šio vakaro naujaisiais nariais, klubas turės per 3000 narių. Su apgailėstumu pareiškė, kad šis 38-tas metinis pagerbimas esąs paskutinis šios formos. Tačiau bus ieškoma kitų pagerbimo formų kompanijoje išdirbusiems 25 tarnybos metus.

Zp.

sudbury

J. Remeikis ruošia užkandžius.

VISI Į GEGUŽINĘ...

Sudburio ir apylinkės lietuvių Žvėjų ir Medžiotojų klubo "Geležinis Vilkas" valdyba ruošia pirmąją šių metų gegužinę pikniką. Gegužinė ruošiamą liepos mėn. 1 d., p. P. Jutelio vasarvietėje "Baravykas". "Elgin Lunch" restorano sav. p. J. Remeikis pasirūpins, kad visi dalyviai būtų skaniai

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5¼% už depozitus
6% už šėrus (numatoma)
6% už taupymo s-tas
6½% už 1 m. term. dep.
7¼% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už asm. paskolas
8% už mortgicijus

Kapitalas — šeši milijonai dolerių

ASMENINES PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000. Nemokamas čekiu patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 • Toronto 3, Ontario.

PRASMINGAS POBŪVIS

Toronto Lietuvių Akademikų naujoji valdyba, kurios pirmininku dabar yra energingas vyras (chemikas, vienos didelės kompanijos manageris) Andrius Šileika. Jis su kitais nariais birželio 8 d. Lietuvių namuose pravedė pobūvį. Susirinko akademikų visokio amžiaus daugiausia jaunųjų, arti 150. Pagrindiniu pobūvio tikslu buvo pagerbimas jaunų akademikų, kurie šiais mokslo metais baigė aukštuosius mokslus Toronte.

Kaip valdybos pirmininkas, taip ir Lietuvos gen.konsulas dr. J. Žmuidzinas pasveikino baigusius ir įteikė po dovaną knygą "Lithuanians in Canada". Per pobūvį reiškesi visų kartų akademikų gera nuotaika, noras arčiau vieni kitus pažinti, pabendrauti. Baigusieji akademikai š/m. mokslus buvo pakelti ir prirašyti į T. L. A. D - jos filisterčius.

Toronto lietuviai praturtėjo įvairių profesijų akademikais, advokatais, inžinieriais, mokytojais, chemikais, ekonomistais ir kt. Jaunimas susigrū-

pavo į savo stalus, vaišinosi, šoko, dainavo. Visų buvo pakili nuotaika. Nuo rudens T. L. A. D - ja planuoja įvairių kultūrinių parengimų, meno parodų, kūrybos, skaitymų ir kitų pasireiškimų.

Ka.

NEMALONI PADĖTIS

Wasaga beach - Springhurst vasarvietėje daug lietuvių turi vasarnamius. Ten yra ir lietuvių bažnytelė, jaunimo stovykloms pastatai.

Ontario prov. valdžia suplanavo pagal ežero krantą nuverstį vasarnamius, paverčiant parku, stovyklavimo vieta. Toje vietoje daug lietuvių turi nuosavybes.

Paskutiniu laiku valdžia daug vasarnamių išpirko, nugriovė. Likusieji įėjo į paniką, nes už gautus pinigus niekur negali atpirkti panašios vietos. Gyventojai nepatenkinti surašė peticiją ministeriui pirmininkui. Dabar išryškėjo, kad valdžia kelis metus prievartos nenaudos. Kas nori gali parduoti, gali ir neparduoti. Dėl kainos irgi galima derėtis. Valdžia savo galios (expropriation) nevertos. Toks raštas gautas iš ministerijos planuotojų.

Gaila, kad graži gamtos vasarvietė planuojama apgadinti, paverčiant parkais pravažiuojantiems nuotykių ieškotojams.

pavalgydinti, o troškulių numalšinti veiks įvairus bufetas.

Laukiame visų gausiai atsilankant.

valdyba

Iš kairės: A. Patamsis su žmona, L. Koperskis priima laimėjusią taurę iš P. Vaitonio ir A. Tėveliai, kurie taurę dovanojo klubui.

VOKIETIJOS LIETUVIAI

ROMUVA IŠKYLAUJA

Tikybės dėstytojas Vasario 16 gimnazijoje mokyt. Fr. Skėrys šiemet gegužės 27 suruošė tradicinę Evangelikų jaunimo ratalių iškylą. Kelionės tikslu pasirinktas Švarcvaldas.

Dangus šįkart palankesnis, negu praėjusiais metais. Jei pernai kelionės į Odenwaldą pradžia lydėjo lietų ir žvarbokas vėjas ir tik vėliau pasirodė saulutė, tai šiemet nei saulės, nei šilimos tikrai netrūko. Per visą 10 su viršum valandų trukusią kelionę į Švarcvaldą joks debesėlis padangėje nepasirodė. Keliavo 34 moksleiviai, tarp jų skaučių ir skautų atstovai Aldona Šadukytė (VIII kl.), Linas Lipčius (VI kl.), ateitininkų atstovas Algis Kušlikis (VII kl.), ir 6 vyresnieji. Jaunimas neužmiršo pasiimti maudymosi kostumų, o visi buvo geroje nuotaikoje.

Atsisakyta patogios autostrados, pasirinktas daug įvairesnis ir idomesnis Bergstrasės kelias. Važiuojant per Heidelbergą, Wieslochą, Bruchsalį, bematant pastektas Bretten. Šio miesto kapinės prieš 27-rius metus priglaudė žymaus Mažosios Lietuvos veikėjo ir patrioto prof. dr. Viliaus Gaigalaičio žemiškuosius palaikus. Ant rūpestingai prižiūrimo kapo ekskursijos vadovas Fr. Skėrys padėjo gėlių ir supažindino iškylautojus su velionio gyvenimu bei veikla:

prieš I pasaul. karą atstovas Prūsijos landtage, nepriklausomoje Lietuvoje Lietuvos evangelikų liuteronų konsistorijos pirmininkas, Vytauto Didžiojo universiteto teologijos profesorius ir t.t. Stabtelime moderniškame auksakalių mieste Pforzhe imė paimti dar vieno keleivio. Čia gyvena ir dirba nemažas būrelis lietuvių. Kai kurie jų gražiai išikūrę, išgiję nedideles puošmenų dirbuvėles ar išitaisę geros tarnybose. Čia įvyko tautiečių pobūvis, kuriame nutarta įsteigti Vokietijos LB apylinkę.

Per "Švarcvaldo vartus" įvažiuojame į Juodmiškį. Kelias vingiuoja pagal sraunų kalnų upelį Nagoldą. Pirmą kartą matantieji Švarcvaldą nustemba jo grožiu. Tamsios spygliuočių medžių spalvos maišosi su neseniai išsprogusių lapuočių šviesiu žalumu ir žydinčiais sodais. Pasirinkę nuošalią ir patogią vietą miške, sustojame pietauti. Bematant "sukertami" iš gimnazijos virtuvės pasiimti piasniai ir spurgai, o šalta arbata numalšina troškulį. Tuo tarpu žvalesnieji spėjo ištirti Nagoldą. Jie praneša, kad upėje gausu didelių žuvų. Visi skuba savo akimis įsitikinti. Vieni teigia, kad ten ūsoriai plaukioja, o kiti, kad upėtakiai. Geriausias būdas ginčą išspręsti būtų tas žuvis ant lėkštės tu-

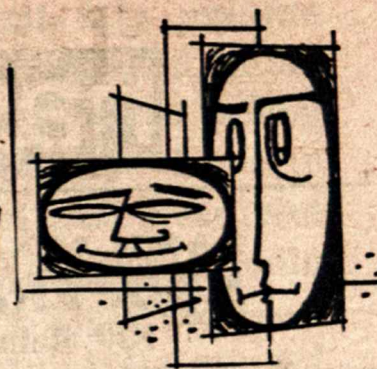
rėti. Nieko kito nelieka, kaip tik jas ramybėje palikti ir toliau keliauti. Po keleto posūkių vingiuotu keliu pasiekiame Hirsau. Zinaida ir Jonas Glemžai gyvena tokioje uždaroje gatvelėje, kad norėdami juos aplankyti, turime pėsti į kalnų kopti. Mūsų šoferis prisibijo, kad jo dideliui autobusui nebus pakankamai vietos apsisukti. Namuose randame tik vieną šeiminką. Šeiminkė išvykusi į kelionę visuomeniniais reikalais, bet tuoj pastebime, kad esame laukiami svečiai, nes esame vaišiniami saldumynais, vaisiais ir gaiva.

Turi būti smagu čia gyventi. Por langus ir nuo balkono matyti gražiausi vaizdai - apačioje nusitęsęs Nagoldas, o už jo tankus miškas. Užpakaly namo prie terasos šliejasis nedidelis darželis ir plevutė, už kurios miškas su takeliais pasivaikščioti. Malonu patirti, kad J. Glemža, nors pernai atšventė 85-ąją gimtadienį, bet tebėra žvalus ir nepaliauja sielojėsis lietuvių reikalais: pirmininkauja "Labddaros" draugijai, parėmusiai visą eilę Vasario 16 gimnazijos moksleivių ir studentų, rūpinasi įvairiais leidiniais ir t.t.

Aplankome senutę baž-

Nukelta į 13 psl.

KREIVI VEIDRODŽIAI

"KREIVUS VEIDRODŽIUS", kuriuose viskas (net mes patys!) atrodo linksmiau ir nerūpestingiau, atskleidžiame vėl prancūzų poeto Francois Villon dviems nerimtais eilerasčiais. Gyveno šis poetas nuo 1431 iki 1463 metų. Kritikai tvirtina jį esant vienu pačiu didžiausiu iš poetų prancūzų literatūros istorijoje. Bet gi jis gyveno ne visai pavyzdingai, todėl jo pėdomis sekti nepatariame.

* Kr. V. red.

MORALAS

Ir vis dėlto turiu drąsos tikėtis,
kad prieš mane ir visos durys atsivers,
ir visos lovos bus pašildytos ir moterėtos,
ir, kad gražių merginų motinos pergreitai pasigers
arba bus kurčios, kvallos net gi aklos.
Ir viso to, manau, turiu tikėtis
aš, Francois Villon, apspiaudytas ir numylėtas,
poetas, valkata ir savininkas kelnų štų, vienintelų,
skylėtų.

BALADĖ APIE MERGINAS, KURIOS VYRŲ NEBERANDA PO TO, KAI JIE JAS PALIEKA

Jos visos naktimis yra gulėjusios be marškinių,
žalioj žolėj - baltutės kaip nekaltas pirmas sniega
ir taip ne vieną kartą, vyrui ne vienam,
pavogusios ilgiausią ir geriausią dalį miego.
Atrodo man, žinojo kam, kur ir kodėl taip daro jos,
tos merguzėlės,
nes, kai žiema ateina, niekad jos po jų galvom žolė
nezėlė.
O žolėje žiogellai jai ir jam gražiai smuikavo
apie saldumą nuodemės ir koją nuogą bei ružavą,
(kažkas mėnulį riebę, apvalų, už uodegos, pro debesis,
pagavo)
o jai jis pažadėjo gubės pieną ir kitoki peną,
bet prisiminęs (kiek vėliau) kas iš tokių mažyčių
pažadų išėiti gal
paliko žolę, ją ir būsimą vaikelį.

Iš francūzų kalbos liuosai išvertė Pikuolis Kuoka.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Alban Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI ŠKELBDAMAS,
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ AP-
SAKŲ, EILERASČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEI-
ŠINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.
Metinė prenumerata tik \$7.00
KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$1.50
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

EKSKURSANTAI PRIE NAGOLDO UPĖS MIŠKE. Nuotrauka Fr. Skėrio.
NEPRIKLUSOMA LIETUVA

SPALVINGOJI LIETUVA *

KARTAIS IR RUSAS RUSĄ PASMERKIA

Po karo tūli jaunesnios kartos Lietuvos priverstinės partijos /komunistų / nariai, patekę į atsakingesnius postus, lietuviškojo tautiškumo, savigarbos ar lietuviškos romantikos pagauti, bent dalinai restoravo Trakų pilį. Šiandien į Trakus, lyg kokią lietuvišką Meką, plaukia jaunimas ir senimas ir praleidžia valandas tarp tų sienų, kurios liudija apie praėjusių laikų Lietuvos galybę.

Maskvai, žinoma, tai nepatiko ir ji aiškiai savo nepasitenkinimą pareiškė savo lietuviškiems komisarams. Būdami paklūsnius Maskvos nurodymu vykdytojai, subruzdė Lietuvos senbolševikai ir padėjo karkuriuos lietuvius apkaltinti nacionalistais. Ypatingai to darbo ėmėsi senas Lietuvos žydų komunistų veikėjas, savo laiku buvęs "Tiesos" redaktorius, Henrikas Zimanas / Simon/. Jis kandžiu straipsniu pačioje rusiškoje "Pravdoje" puolė lietuvišką nacionalizmą ir neva jo "kenksmingas apraiškas komunizmo statyme".

Sovietų vidaus politikos specialistai, rado Zimano straipsnį tokį reikšmingą, kad jį komentavo ir skelbė jo ištraukas įvairiuose pasaulio laikraščiuose.

Maskvai pradėjus rūginti, jaunesniosios kartos Lietuvos komunistai dabar suprato, kad nacionalizmo pasireiškimas sovietinių tautų tarpe leistinas tik rusams.

Bet to, iki šiol nesuprato ar nenorėjo suprasti kad ir toks komunistų partijos centro komiteto ideologinio skyriaus pirmininkas, Aleksandr N. Yakovlev. Jis pats būdamas rusas, laikrastyje "Literaturnaja Gazeta" puolė rusiškąjį nacionalizmą, pradėdamas poezija, kuri romantizuoja senas bažnyčias ir ikonas ir slavofilinio judėjimo garginimą, daėinančio taip toli, kad bolševikų revoliucija rusų daugumos yra

vadinama "Didžiąja Rusų Tautine Revoliucija."

Kaip žinoma, komunistų partija draudžia bet koki žymesnį nacionalistinių pasireiškimą taip vadinamoms Sovietų Sąjungos respublikoms. Ji reikalauja, kad visos tautybės "harmoniskai" susijungtų į tautų konglomeratą. Bet praktikoje išimtik daroma tik rusams.

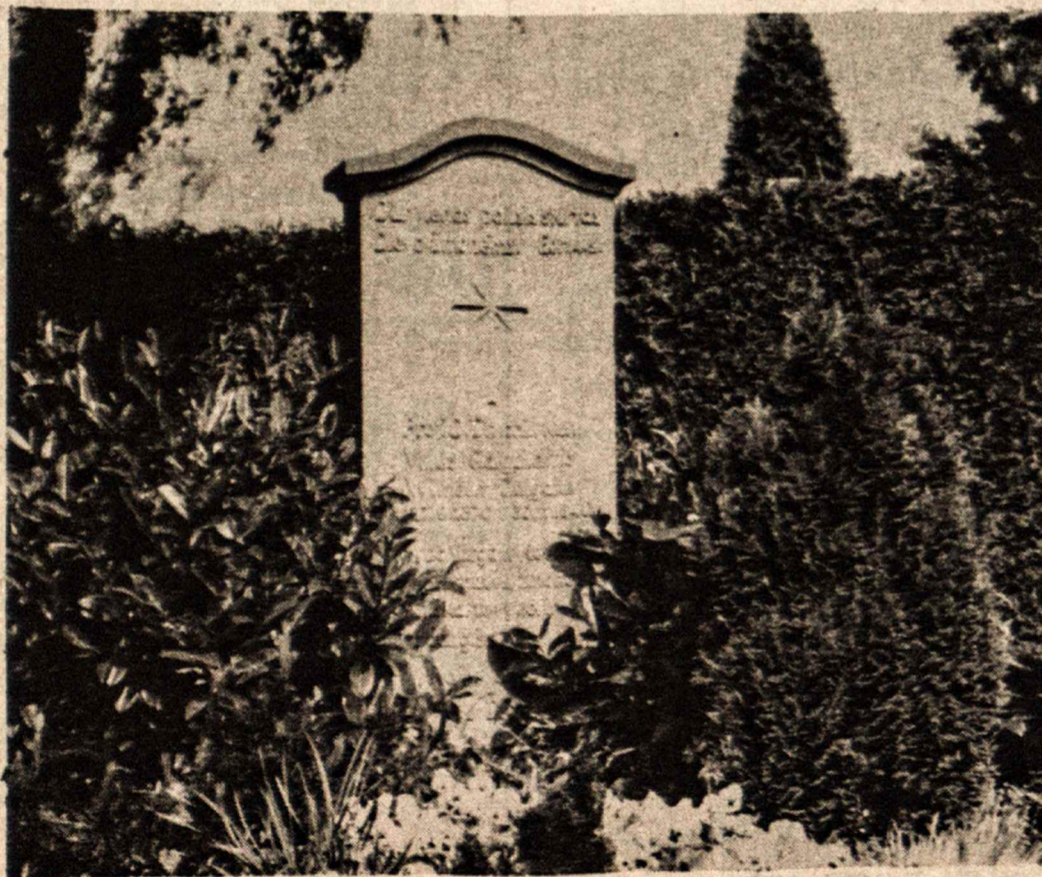
Rusofilai, užimdami aukštas vietas Kremliuje, giria ir iškelia tokius asmenis kaip ir Henriką Zimaną, kurie bara kitų tautų nacionalistinius pasireiškimus. Bet jie netoleruoja ir nedovanoja tam, kuris kritikuoja jų pačių išulų nacionalizmą. Nežiūrint koks žymus tas kritikas ir būtų ir kokias aukštas pareigas centro komitete jis ir užimtų, jis susilaukia iš rusofilų represijų. Š. m. gegužės mėn. "The New York Times" praneša, kad Sov. Sąjungos centro komiteto ideologijos pirmininkas A. N. Jakovlev, dėl "grubių puolimų" prieš rusiškąjį nacionalizmą iš savo pareigų atstatytas.

A. L.

ROMVA IŠKYLAUJA...

(Atkelta iš 12 psl.)

tas, bet jį išklaustyti mums stinga laiko. Neturime progos apžiūrėti nė garsiosios ruletės, kurią rusų rašytojas Dostojevskis yra aprašęs savo roma-

Prof. kun. Prof. dr. kun. V. Gaigalaičio mirusio 1945 m. ir jo žmonos Marijos, mirusios 1965 m. kapas su paminklu Bretten kapinėse. Nuotraukos F. Skėrio.

Iš dešinės: Ekskursijos vadovas F. Skėrys, Kaciukevičius su žmona (berniukų bendrabučio vedėjas, prieš 2 metus atvykęs iš Klaipėdos krašto), Bartusevičienė, gimnazijoj šeimininkė, Perkumas, (prieš pusmetį atvykęs iš Klaipėdos miesto, kurio sūnus ir dukra lanko gimnaziją ir VLB-nės krašto Valdybos reikalu vedėjas, informacijų red. Justinas Lukošius.

no sienos auga liekna aukšta pušis.

Vos pradėdame važiuoti, jaunimas po maudymosi pajunta alkį. Sustojame miške ir vėl valgome iš namų pasiimtus sumuštinus su dešra ir sūriu. Kai kurie lanko kloską su braškėmis, ledais ir švarcvaldiškais suvenyrais.

Garsusis Baden-Badenas-paskutinis mūsų kelionės tikslas. Nors tai labai švarus ir erdvus kurortinis miestas, bet nusileidus nuo Švarcvaldo kalnų, jaučiamas vėlybos popietės tvankas. Daugumas apžiūri parką, pilną įvairiomis slapvomis žydinčių krumokšnių, kurie čia išaugę beveik į medžius. Į kurorto kiemą įteiti reikalingas bilietas ten vyksta sekmadieninis styginio orkestro koncer-

nytėlę (XI šimt.) ir ne jaunesnį vienuolyną bei medžlokės pilį. Bažnytelė atremontuota ir joje vyksta pamaldos, o vienuolyno ir pilies telikę griuvėsiai. Vidudienį kalnų keliais pasiekiamė Baden Herrenalb ir čia užtrunkame valandą. Per tą laiką mokiniai atsigaivina maudykloj, o vyresnieji apžiūri seną vienuolyną. Pasirodo, kad Švarcvaldo spygliuočiai yra užkariavę ne tik kalnų uolas, bet ir griuvėsius: ant trijų metrų storumo vienuoly-

nuose.

Nuo Baden-Badeno namo pasileidžiama autostrada. Kelionė patogi ir greita, bet nebeįspūdinga. Džiaugiamės, kad šį sekmadienį kelias laisvas ir niekur netenka galsti. Niekas nejučia nuovargio. Kai grįžtame namo, mus pasitinka iš valgyklos po vakarienės į kiemą besiveržią mokiniai. Laikrodis rodo keletą minučių iki 19 val. Vadinasi, kelionėje išbūta per 10 valandų, aplankant daug gražių ir įdomių vietovių. Išskylautojas

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

Skambinkite visokiais atvejais telefonas: 366-6237, 3896.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNŲS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Ar atsimeni?

(Pradedame spausdinti vienos montrealietės prisiminimus iš 25 metų praeities laikotarpio).

Ar zinai?

Kiekvieno lietuvių išeivijoje - pirmieji 25 metai prilygtų kelių žmonių gyvenimo esencijai. Ne vienas mūsų jau artėjame į tą sukaktį. Ne vienas nešiojamės džiaugsmingų, skaudžių, juokingų ar keistų įvykių prisiminimus...

Kaip atrodė iš pirmo žvilgsnio Montrealis? Tie, lyg vorų kojos, nusiritę į gatvę geležiniai namų laiptai... Tos moterų skrybėlės, apkrautos medžiaginėmis rožėmis, tuišiais ir plastikinėmis uogomis... Nepabaigiama eilė vitrinų, užtvinskių maisto produktais, ir nuostabiausia-to maisto reklamomis! Negi šiame krašte reikia raginti žmones, kad valgytų? Stebėjome, dar ir atlantiname

laive (dėl suprantamų priežasčių) nusibadėję dypukai. O ir šviesų kiek restoranų ir automašinių! Ir muzika, kuri sklinda iš langų-džazas." Good-by Joe"-lėtas, sodrus balsas. Sako, negras dainuoja....

Kaip brangus ir artimas buvo kiekvienas tų milžiniškų gatvių sankryžoje sutiktas savo tautos žmogus! Tik palinguoji galva, kilstelį pečius, ar pasižiūri šonu į praeivnieko aiškinti nebereikia. St. Lawrence gatvė, nors ir purvinoka - vitrinų, vitrinėlės suvertos, kaip riestainiai ant virvės. O jos turguje - vištos kudukino, kaip senuose turguose savam krašte, ir net juokas ėmė, kad jų balsai tokie patys, ir tos pačios tautos žmonių kilnoja-

mos... Ir gerai būdavo praeiti ir pro medaus, sūrio, agurkų ir obuolių staliukus ir pintines, ir už daržovių bepupsančius glėbius bijūnų, zinių ar gladijolių, metaliniuose kibiruose.

Jungė mus į vieną krūvą šis tas ir daugiau, negu praeitis, negu svetimo kontinento baimė ir netikrumas. Atsivežėme į šį kraštą ne tik norą egzistuoti; buvome pilni jaunystės, arba pasiryžimo, sąmoningo lietuviškumo, kuris veržte veržėsi ne tik išsilaikyti. Šakoti ir lapoti, kaip tie mūsų dainų medžiai. Šis noras apginti savitą tautiškumą buvo visiems bendras. Atsiveikinome ne tik su Lietuva, bet ir su Europa... Kartūs buvo to skausmo dūmai, bet jie jungė mus į vieną grupę.

(b. d.)

London, ont.

NAUJI DANUTĖS VALAITYTĖS LAIMĖJIMAI

Jau buvo rašyta, kad Danutė Valaitytė, gyvenanti Mt. Brydges, kuris yra Londono kaimynystėje, labai gražiai reiškiasi kaip lengvaatletė-ilgesnių distancijų bėgikė. Ji neseniai yra laimėjusi vakarų Ontarėjo provincijos gimnazijos (high school) mokių varžybų kelias pirmąsias vietas, bei užtikrintai pasirodžiusi Londono Universiteto rinktinų lengvaatlečių tarpe, nors būdama tik 18 metų ir šiemet bėbaigianti XIII Strathrog gimnazijos klasę. Žinoma, ji yra baigusi Londono lietuvių šeštadieninę mokyklą ir gražiai besireiškianti lietuvių jaunimo sambūriuose.

Praeitą savaitę D. Valaitytė vėl pasiekė atžymėtinų laimėjimų visos Ontarėjo provincijos gimnazijų mokių sporto varžybose. Ji ir 57 mergaičių - varžovių išplešė 1500 metrų ir 800 metrų pirmąsias vietas. Pažymėtina, kad 800 metrų bėgimą ji šiemet laimi net šeštą kartą, iš kurių net tris - JAV-bėse. 800 metrų ji yra nubėgusi per 2:13, 8 min.

PHARMACIE Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DONNA VALAITIS

Linkėtina jaunai bėgikė geriausios sėkmės.
L. E - tas

DAR IŠ MOKYKLOS VEIKLOS

Mokslo metams besibaigiant-š/m. gegužės 30 dieną Londono anglų R. Kat. St. John's mokykla surengė tradicinį mokių talentų vakarą. Kadangi mūsų šeštadieninė mokykla šios pastarosios mokyklos patalpomis naudojasi jau kelinti metai, ir lietuvių mokiniai buvo pakviesti į talentų vakarą.

Mūsų mokykla pasirodė net dviem grupėm ir labai sklandžiai pašoko keletą

Dantų gydytoja DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-968

tautinių šokių. Šokiams vadovavo M. Chainauskas o jam talkininkavo L. Petrašiūnaitė ir nuolatinis ryšis su angliška mokykla palaikytojas - Tėvų Komiteto pirmininkas St. Keras.

Angliškos mokyklos mokiniams ir gausiai susirinkusiems tėvams lietuvių mokyklos pasirodymas buvo tiesiog nelaukta staigmena, ir visi mūsų pašokti tautiniai šokiai buvo entuziastingai palydėti. Mat visiems mūsų pasirodymas buvo skirtingas ir naujas, nes anglų mokinių reiškimasis buvo dažnai kur matytas ir, kaip paprastai, vyravo net kovboiški triukai ir veiksmai.

St. John's mokyklos vadovybė ir Kat. Edukacinė Komisija mūsų prisidėjimu buvo patenkintos ir tai, žinoma, užtikrinamus toje mokykloje patalpas ir kitiems mokslo metams.

L. E - tas

PASINAUDOKITE ŠIUO PATARIMU

Pasinaudodami mūsų pataravimu, geriausiai paremsite savo gimines Lietuvoje. Mūsų patarimas padės Jums apsispręsti ką pasiūsti ir kas bus naudinga ir praktiška.

- Vasaros ir rudens sezonui, specialiai siūlome šias prekes, kurių maitas jau įskaičiuotas į kainą:
- Nepermatomo nailono medžiaga suknelėi. .... \$ 12.00
  - Gefiuro medžiaga suknelėi. .... \$ 14.00
  - Crimlene medžiaga su blizgučiais. .... \$ 18.00
  - Gėlėta arba ornamentais crimplene medžiaga. .... \$ 15.00
  - Lygi crimplene medžiaga suknelėi. .... \$ 12.00
  - Dirbtinis mink kailis paltui. .... \$ 48.00
  - Dirbtinio nailoninio kailio paltui medžiaga. .... \$ 27.00
  - Labai gera vilnonė moteriškiems paltams medžiaga \$ 36.00
  - Nailoniniai išveiginiai marškiniai. .... \$ 9.00
  - Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų. .... \$ 9.00
- Parukai su įskaičiuotu maitu nuo \$24.00 iki \$60.00.

Priimame užsakymus auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiūsti.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'ASSUMPTION BLVD.
MONTREAL,
TEL.: 255-3536

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

P A D Ē K A

Mirus mano mylimam vyrui Jonui reiškiu nuoširdžių padėką visiems lankiusiems velionį laidotuvių kopolyčioje, dalyvavusiems laidotuvių dieną bažnyčioje ir palydėjusiems į kapines.

Taipgi dėkoju visiems prisitūsiems gėles ir pareiškusiems užuojautas.

Elzbieta Sventickienė
London, Ont.

Motociklu važiavimo nelaimėje mirus **EDVARDUI KEREVIČIUI**, jo tėvams Olgai ir Petru, seserei ir visiems artimiesiems nuoširdžiausią užuojautą reiškia
Juozo Bulotos šeima

Brazinskių byla ir vėl atidėta

Turkų žinių agentūra "ANADOLU" š/m. gegužės 29 d. išsiuntinėjo spaudai sekančio turinio pranešimą:

"Lietuvių tėvo ir sūnaus Brazinskių byla, kurioje pagrobė Sovietų keleivinį lėktuvą ir 1970 m. spalio 15 dieną nuskraidino į Turkiją su 42 keleiviais ir penkiomis igulos narėmis, buvo tęsiama šiandien Antrojo Aukštojo Kriminalinių Bylų Teismo.

Kaltinamųjų advokatai Arif Čavdar ir Ilyas Gurbuzer pristatė teismui

1973 metų vasario mėn. "Congressional Record", kuriame įdėti 65 kongresmanų ir 21 senatoriaus pareiškimai apie Lietuvą. Kaltinamųjų advokatai savo pareiškime Teismui tvirtino, kad "ši byla nėra paprasta žmogžudystės ar sužeidimo byla, bet byla laisvą mylinčių lietuvių, kurie kovojo už laisvę ir viską praradę, pabėgo į laisvę.

Algirdas Brazinskas, vienas kaltinamųjų pasakė, kad "Rusai jėga okupavo mano gimtinę ir žvan-

BELLAZZI-LAMY INC.

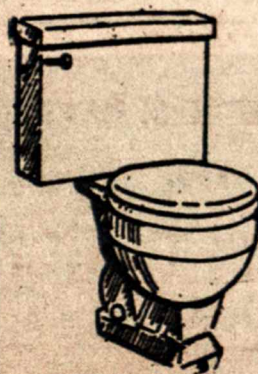
VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

VISKAS - MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisyklai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

montreal

DĖMESIUI

Jau nedaug laiko liko iki ateitininkų stovyklos "Baltijoje", kuri prasidės liepos mėn. 14 d.

Vadovai ruošia programą, tvarko medžlagų darbeliams, o laužavedė atvažiuos net iš Clevelando su visiškai nauja

gindami ginklais parodė savo brutalumą visam pasauliui. Lietuvos gyventojai grūdamai į kalėjimus ir tremiami į Sibirą, o jų vieton atkeliami tikri rūsai".

Į tai Teismo pirmininkas atsakė, kad "Tie dalykai galės būti iškelti laike gynimo ir kad apie tai bus užtektinai laiko pakalbėti".

Algirdas Brazinskas tada atsakė: "Aš tą paminėjau todėl, kad dabar yra metinė sukaktis nuo Romo Kalantos mirties, kuris susidegino už laisvę." (Tuo pat metu Algirdas Brazinskas išskėlė juodai įrengtą Romo Kalantos paveikslą ir rodė jį teismui. Tėvas ir sūnus savo atlapuose nešiojo tautines vėliavėles.)

Po to Sovietų Ambasados advokatas Tefik Arasli perskaitė teismui 27 puslapių ilgumo pareiškimą. Arasli tvirtino, kad Lietuva, panašiai kaip ir Azerbeidžanas, Gruzija ir Armenija, laisva valia įstojo į Sovietų Sąjungą ir kad Pranas Brazinskas preklavo kilimais juodoj rinkoj ir spekuliavo svetima valiuta ir, kad jis suplanavo pabėgimą, kad galėtų išvengti kalėjimo, iš kurio jis buvo sąlyginiai paleistas. Išvengimui bausmės jis savo piktiems veiksams panaudojo sūnų. Šis advokatas pakartojo teigimą, kad nukaltintas įvyko Sovietų Sąjungos suvereniteto teritorijoje, teritorinėje erdvėje ir jūros vandenyse.

Tefik Arasli reikalavo, kad teismas paskelbtų neturintis jurisdikcijos toje byloje, bet jei ne, tai kad kaltinamieji būtų atitinkamai nubausti už pasikėsinimą įvykdyti žmogžudystę ir jos įvykdymą."

L.K.MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA liepos 8 d.,
sekmadienį F. Skruibio vasarvietėje - Fortune, P.Q.
rengia tradicinę

GEGUŽINĖ

Programoje:

Vėliavos pakėlimas 2 val. p.p.
Prizinis šaudymas (vyrams ir moterims). Jaunimui įvairus sportas. Muzika ir bufetas ir kiti įvairumai.

Kviečiame visus atsilankyti.

Kuopos Valdyba

laužų programą. Šeimininkės ruošiasi, kad stovyklautojai būtų skaniai ir sočiai pavalgydinti.

Šiais metais turime prityrusius vadovus studentus ir mokytojus, kurie savo atostogas praleidžia važinėdami, kaip vadovai, iš vienos ateitininkų stovyklos į kitą. Todėl ir programa bus įdomi ir įvairi. Jaunimui nuobodžiauti tikrai nereikės.

Leiskime savo vaikus pabūti lietuviškoje aplinkoje, linskmai praleisti laiką gražioje gamtoje.

Jau yra užsiregistravusių 30 stovyklautojų. Vietos dar yra, kviečiame visus nuo 6 iki 18 metų registruotis pas:

J. Adomoniene,
6470 Jalobert Street,
Montreal 431, Que.

Tel: 256 - 5355 arba
P. Styrą 332 - 9th avenue
LaSalle, Que. 366 - 9846.

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

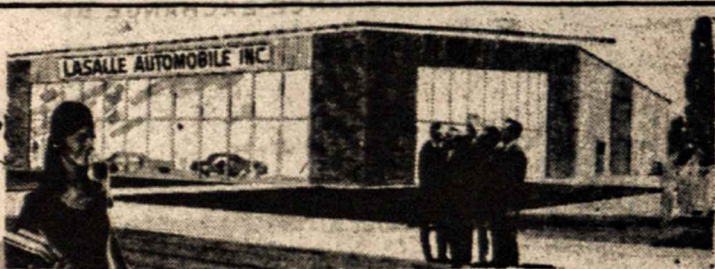
LaSalle

AUTOMOBILE INC.

366-7818

LAURENT DAIGEAULT
Président

P A R D A V I M A S
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairus ratų ir kity dalyų reguliavimas. Išorės taisyklas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 355-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisyklas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisyklas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valty. Sav. G. Desrochers

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

***

TEL. 366-7281

*****

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisyklas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

ATDARYTA PARODA

Birželio 2ld., ketvirtadienį atidaryta "Man and His World" paroda. Apie 15,000 žmonių užsikišė į Place des Nations aikštę, kurioje įvyko oficialioji atidarymo programa. Parado metu dalyvavo kariuomenės ir policijos daliniai. Jūrininkai buvo aprenkti 17 - to šimtmečio uniformomis ir maršavo to laiko eiseną. Grojo keletas orkestrų, vyko parodomieji šokiai ir akrobatiškos veiksmos.

Paroda tęsiasi kas metai buvusioji Expo/67. Šiais metais uždaryta Ille Notre Dame dalis, kurioje jau vyksta paruošiamieji statybos darbai 1976 m. sporto Olimpiados. Paroda bus atidaryta iki Labour Day savaitgalio. Įėjimas laisvas, bet į kai kurias paviljonus reikės mokėti 2.50 dol. visai dienai, arba 5 dol. visam sezonui.

Šv. Kazimiero parapijos klebonas dr. F. Jucevičius yra išvykęs ilgesnėms atostogoms. Parapijos choro vedėja muz. A. Petrauskaitė atostogauja ir yra išvykusi į Vokietiją.

Eimutis Tekutis su žmona Linda išvykę kelionėn. Buvo nuvykę Afrikon, šiuo metu yra Londone ir dar žada aplankyti kitas Europos vietas.

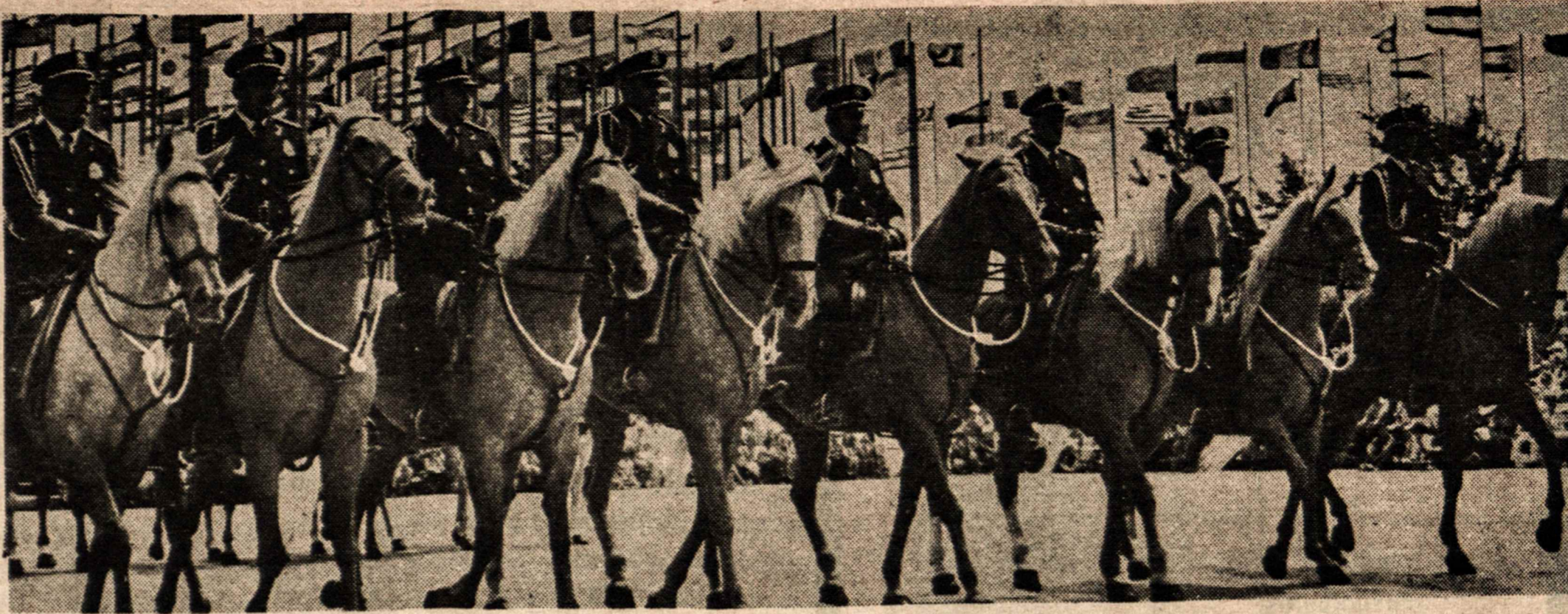
Sibitis Antanas su žmona Maxime sugrįžo į namus. Jis kelis metus buvo Afrikoje, ten Kenijoje turėjo atsakingas pareigas kaip Commonwealth atstovas.

Kapt. Laisvydas Baršauskas, Albino ir Stasės sūnus, susižiedavo su Linda Gudaitė, Alfonso ir Noros duktere. Vestuvės numatomos netolimoje ateityje.

G. Pileckaitėi buvo surengta priešvestuvinė staigmena gegužės mėnesį Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Edvardas A. Juodis ir Raimundas Šmikus užbaigė pirmuosius medicinos mokslo metus ir Lenas Bendikas 3 - sius. Jie studijuoja McGill universitete Montrealyje.

Svečiuojasi pas tėvus M. ir S. Morkūnus jų dukterė Saulė su vaikais. Ji gyvena Norwalk, Conn.

Montrealio Raitoji policija (Mounted police) parodoja Man and His World parodos atidaryme.

● Montrealio Lietuvos Karaliaus MINDAUGO šaulių kuopos Kultūrinė 3 - jų Dienų Stovykla KLB Montrealio Baltijos stovyklavietėje Lac Sylvere, Laurentijos kalnuose prie St. Donat, P.O. Kanadoje, 1973 m. rugpjūčio mėn.

Rugpjūčio 3 d. Penktadienis

- 3 - 4 - 5 dienomis.
- 4 val. p. p. Vėliavos pakėlimas.
- 6 " - " Kavutė.
- 7 " - " Vėliavos nuleidimas.
- 7:30 " - " Vakaro laužas.
- 10 " - " Laužo gesinimas, pallsis.

Rugpjūčio 4 d. Šeštadienis

- 7 val. ryto. Keliamasi.
- 8 " - " Vėliavos pakėlimas.
- 9 " - " Pusryčiai.
- 10 " - " Paskaita./St. Jokubaitis/
- 11 " - " Individualinių šaudymų varžybų pradžia.
- 2 val. p. p. Pietūs.
- 6 " - " Vakarienė.
- 7 " - " Vėliavos nuleidimas.
- 7:30 " - " Didysis laužas, meninė programa.
- 10 " - " Dienos programos pabaiga, pallsis.

Rugpjūčio 5 d. Sekmadienis

- 7 val. ryto. Keliamasi.
- 8 " - " Vėliavos pakėlimas.
- 9 " - " Pusryčiai.
- 11 " - " Pamaldos.
- 1 val. p. p. Pietūs.
- 3 " - " Vėliavos nuleidimas, stovyklos uždarymas.

L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba

● Didieji bankai palūkas už nekilm. turto paskolas pakėlė nuo 9% iki 9.5%. "Litas" ima tik 8.5% įskaitant gyvybės apdraudą ir kol kas jų didinti nenumato.

PADĖKA

Visiems musu biculiams, taip nuoširdžiai atsilankiusiems parengiant mums maionių staigmeną - namo įkurtuves. Tariame visiems nuoširdų ačiū.

Juozas ir Anelė Keršiai

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU
Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 5.5%	Asmenines 8.5%
Taupomasis s-tas 6.0%	Nekilm. turto 8.5%
Term. ind. 1 m. 6.5%	Čekių kredito 9.0%
Term. ind. 2 m. 7.0%	Investacines ..... nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m. 7.5%	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 da iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda
Kreiptis: Gil Constantini C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.